

ducendos choros ex more procedere, ecce repente de vineis, et rapite ex eis singuli uxores singulas, et pergit in terram Benjamin.

22. Cumque venerint patres eorum, ac fratres, et adversum vos queri coeperint atque iurargi, dicemus eis: Misere-mini eorum; non enim rapuerunt eas iure belliantium atque victorum, sed rogantibus ut acciperent, non dedistis, et a vestra parte peccatum est.

23. Feceruntque filii Benjamin ut sibi fuerat imperatum; et iuxta numerum suum rapuerunt sibi de his que duobus choros uxores singulas; aberuntque in possessionem suam, adificantes urbes, et habitantes in eis.

24. Filii quoque Israel reversi sunt per tribus et familias in tabernacula sua: Iudeis illis non erat rex in Israel; sed unusquisque, quod sibi rectum videbat, hoc faciebat.

LIBER RUTH.

CAPUT I.

Elimelech Bethleheemita primis famae cum uxore Noemi ac duobus filiis in terram Moab concessit; qua una cum filiis mortuo, Noemi cum Ruth nuru sua Bethlehem revertens, non vult uxori Noemi, sed Mara.

4. In diebus unius iudicia, quando iudices preerant, facta est famas in terra. Abiitque homo de Bethlehem Juda, ut peregrinaretur in regione Moabitide, cum uxore sua ac duobus liberis.

2. Ipse vocabatur Elimelech, et uxor ipsa Noemi; et duo filii, alter Mahalon, et alter Chelion, Ephraimae de Bethlehem Juda. Ingressurus regionem Moabitidem, morabantur ibi.

3. Et mortuus est Elimelech, maritus Noemi; remansitque ipsa cum filiis.

4. Qui acciperent uxores Moabidas, quarum una vocabatur Orpha, altera vero Ruth. Manseruntque ibi decem annis.

5. Etambo mortui sunt, Mahalon videlicet et Chelion; remansitque mulier orphata duobus liberis ac marito.

6. Et surrexit ut in patriam pergeret, cum utraque nuru sua, de regione Moabitide; adierat enim quod respicisset Dominus populum suum, et dedisset eis escas.

7. Egressa est itaque de loco peregrinationis suae, cum utraque nuru; et jam

in via revertendi posita in terram Juda, 8. Dixit ad eas: Ite in domum matris vestrae; faciat vobiscum Dominus misericordiam, sicut fecistis cum mortuis et mecum.

9. Det vobis invenire requiem in domibus virorum quos sortitura estis. Et osculata est eas. Quae elevata voce flere coeperunt.

10. Et dicere: Tecum pergemus ad populum tuum.

11. Quibus illa respondit: Revertimini, filiae meae; cur venitis mecum nisi ultra habeo filios in utero meo, ut viros ex me sperare possitis?

12. Revertimini, filiae meae, et abite; iam enim senectute confecta sum, nec apta vinculo conjugali; etiam si possem huc nocte concipere, et parere filios,

13. Si eos expectare velitis, donec crescant, et annos pubertatis impleant, ante eritis vetulae quam nubatis. Nolite, queso, filiae meae; quia vestra angustia mihi me premit, et egressa est manus Dominum contra me.

14. Elevata igitur voce, rursus flere coeperunt; Orpha osculata est socrum, ac reversa est; Ruth adhaesit socri suae.

15. Cui dixit Noemi: En reversa est cognata tua ad populum suum et ad deos suos; vade cum ea.

16. Quae respondit: Ne adversaris mihi ut relinquam te et abeam; quo-

cumque enim perrexeris, pergam, et ubi morata fueris, et ego pariter morabor. Populus tuus populus meus, et Deus tuus Deus meus.

17. Quae te terra morientem suscepit, in ea moriar, ibique locum accipiam sepulturae. Haec mihi faciat Dominus, et haec addat, si non sola mors me et te separaverit.

18. Videns ergo Noemi quod obstinato animo Ruth decrevisset socrum pergere, adversari noluit, nec ad suos ultra reditum persuadere;

19. Profectoque sunt simul, et venerunt in Bethlehem. Quibus urbem ingressa, velut apud cunctos fama percubruit; dicebantque mulieres: Haec est illa Noemi.

20. Quibus ait: Ne vocetis me Noemi (id est pulchram), sed vocate me Mara (id est amaram), quia amaritudo vanae replevit me Omnipotens.

21. Egressa sum plena, et vacuum rediit me Dominus. Cur ergo vocatis me Noemi, quam Dominus humiliavit, et afflixit Omnipotens?

22. Venit ergo Noemi cum Ruth, Moabitide, nuru sua, de terra peregrinationis suae, ac reversa est in Bethlehem, quando primum hordes metebantur.

CAPUT II.

Ruth pressa fama, spicas in agro Booz affinis sui colligens, gratiam apud suum invenit, et iacta vesperi ad socrum reversa, multum frumenti et de ciborum reliquiis ei affert.

1. Erat autem viro Elimelech consanguineus, homo potentis, et magnarum opum, nomine Booz.

2. Dixitque Ruth, Moabitida, ad socrum suam: Si iube, vadam in agrum, et colligam spicas quae fugerint manus meae, ubicumque clementis in me patrifamilias reperero gratiam. Cui illa respondit: Vade, filia mea.

3. Abiit itaque, et colligebat spicas post terga metentium. Accidit autem ut ager ille haberet dominum nomine Booz, qui erat de cognatione Elimelech.

4. Et ecce ipse veniebat de Bethlehem, dixitque messoribus: Dominus vobiscum. Qui responderunt ei: Benedicat tibi Dominus.

5. Dixitque Booz juveni qui messoribus praerat: Cuius est haec puella?

6. Cui respondit: Haec est Moabitida

quae venit cum Noemi, de regione Moabitide.

7. Et rogavit ut spicas colligeret remanentes, sequens manus eorum vestigia; et de mane usque nunc stat in agro, et ne ad momentum quidem domum reversa est.

8. Et ait Booz ad Ruth: Audi, filia; ne vadas in alterum agrum ad colligendam, nec recedas ab hoc loco; sed iungere puellis meis.

9. Et ubi messuerint, sequere; mandavi enim pueris meis ut nemo molestus sit tibi; sed etiam, si sitieris, vade ad sarcinam, et bibe aquas de quibus et pueri bibunt.

10. Quae cadens in faciem suam et adorans super terram, dixit ad eum: Unde mihi hoc, ut invenirem gratiam ante oculos tuos, et nosse me dignareris peregrinam mulierem?

11. Cui ille respondit: Nuntiata sunt mihi omnia quae feceris socri tuae post mortem viri tui, et quod reliqueris parentes tuos et terram in qua nata es, et veneris ad populum quem antea nescibas.

12. Redat tibi Dominus pro opere tuo, et plenam mercedem recipias a Domino Deo Israel, ad quem venisti, et sub cuius confugisti alas!

13. Quae ait: Inveni gratiam apud oculos tuos, domine mi, qui consolatus es me, et locutus es ad eum ancillae tuae, quo non sum similis unius puellarum tuarum.

14. Dixitque ad eam Booz: Quando hora vesendi fuerit, veni huc, et comedere panem, et intinge buccellam tuam in aceto. Sed itaque ad messum latas, et congesti poterant sibi, comediteque, et saturata est, et tulit reliquias.

15. Atque inde surrexit ut spicas ex more colligeret. Praecipit autem Booz pueris suis, dicens: Etiamsi vobiscum naturo voluerit, ne prohibeatis eam.

16. Et de vestris quoque manipulis proficite de industria, et remanere permitte, ut absque robore colligat, et colligentem nemo corripiat.

17. Colligit ergo in agro usque ad vesperam; et rurus colligebat virga cadens et excutiens, invenit hordei quasi ephi mensuram, id est tres modios.

18. Quos portans reversa est in civitatem, et ostendit socri suae; insuper protulit, et dedit ei de reliquiis cibi sui, quo saturata fuerat.

19. Dixitque ei socrus sua: Ubi hodie collegisti, et ubi fecisti opus? ait benedictus qui miseris est tui! Indicavitque ei apud quem fuisset operata, et nomen dixit viri, quod Booz vocaretur.

20. Cui respondit Noemi: Benedictus sit a Domino, quoniam eandem gratiam quam praeberat viris servavit et mortuis! Iuravitque ait: Propinquus noster est homo.

21. Et Ruth: Hoc quoque, inquit, praecipit mihi, ut tandiu messoribus ejus iungar, donec omnes segetes metentur.

22. Cui dixit socrus: Melius est, filia mea, ut cum puellis ejus excas ad metendum, ne in alieno agro quispiam resistat tibi.

23. Injuncta est itaque puellis Booz, et tandiu cum eis messuit, donec hordea et triticum in horreis condentur.

CAPUT III.

Ruth socrus suae consilio obsecrata ad pedes Booz dormitans recumbens, nuptias veraciter postulat; accepto laeto responso, sex hordei modios ad accerum deferit.

1. Postquam autem reversa est ad socrum suam, audivit ab ea: Filia mea, quaeram tibi requiem, et providebo ut bene sis tibi.

2. Booz iste, cujus puellis in agro juncta es, propinquus noster est, et hac nocte aram hordei ventila.

3. Lavare igitur, et ungere, et indinare calthoribus vestimentis, et descende in aram. Non te videat homo donec eam potiusque finiret.

4. Quando autem ierit ad dormiendum, nota locum in quo dormiat; veniosque, et discoperies pallium quo operitur a parte pedum, et proficies te, et tibi jacebis; ipse autem dicet tibi quid agere debeas.

5. Quas respondit: Quicquid praecaveris faciam.

6. Descenditque in aram, et fecit omnia quae sibi imperaverat socrus.

7. Cumque comidisset Booz et bibisset, et factus esset hilarior, isseque ad dormiendum juxta accerum manipulorum, venit abscondite, et, discoperto pallio a pedibus ejus, se projecit.

8. Et ecce, nocte jam media expansit nomen, et conturbatus est, viditque mulierem jacentem ad pedes suos;

9. Et ait illi: Quae es? Illaque respondit: Ego sum Ruth, ancilla tua; expande pallium tuum super famulam tuam, quia propinquus es.

10. Et ille: Benedicta, inquit, es a Domino, filia, et priorum misericordiam postere superasti, quia non es secuta juvenes, pauperes sive divites.

11. Noli ergo metare; sed quidvis dixeris mihi, faciam tibi; scit enim omnis populus qui habitat intra portas urbis meae mulierem te esse virtutis.

12. Nec ab uno me propinquum, sed est alius deus meus propinquior.

13. Quoties hae noctes et, facto mane, si te voluerit propinquitas iure ridere, bene res acta est; sin autem illa noluerit, ego te absque ulla dubitatione suscipiam, vivit Dominus! Dormi usque mane.

14. Dormivit itaque ad pedes ejus usque ad noctis abscessum. Surrexit itaque antequam homines se cognoscerent mutuo; et dixit Ruth: Cave ne quis noverit quod hic veneris.

15. Et rursum: Expande, inquit, pallium tuum quo operiris, et tene utraque manum. Qua extendente, et tenente, mensus est sex modios hordei, et posuit super eam. Quas portans ingressa est civitatem.

16. Et venit ad socrum suam. Quas dixit ei: Quis esisti, filia? Narravitque ei omnia quae sibi fecisset homo.

17. Et ait: Ecce sex modios hordei dedit mihi, et ait: Nolo vacuum te reverti ad socrum tuam.

18. Dixitque Noemi: Expecta, filia, donec videamus quomodo exitum habeat; neque enim cessabit homo nisi compleverit quod locutus est.

CAPUT IV.

Booz coram senioribus civitatis accepit possessionem Elimelech, et Ruth, mariti defuncti, in uxorem (cedente alio propinquo iuri propinquitatis); ex qua genuit obed, avum Davidis regis.

1. Ascendit ergo Booz ad portam, et sedit ibi. Cumque vidisset propinquum praeterire de quo prius sermo habitus est, dixit ad eum: Doctina paulisper, et sede hic, vocans eum nomine suo. Qui divertit, et sedit.

2. Tollens autem Booz decem viros de senioribus civitatis, dixit ad eos: Sedete hic,

3. Quibus sedentibus, locutus est ad propinquum: Partem agri fratris nostri Elimelech vendi Noemi; quas reversa est de regione Moabitide;

4. Quod audire te volui, et tibi dicere coram cunctis sedentibus et majoribus nata de populo meo. Si vis possidere iure propinquitatis, eme, et posside; sin autem displicet tibi, hoc ipsum indica mihi, ut sciam quid facere debeam; nullus enim est propinquus, excepto te, qui prior es, et me, qui secundus sum. At ille respondit: Ego agrum emam.

5. Cui dixit Booz: Quando emeris agrum de manu mulieris, Ruth quoque Moabitidem, quae uxor defuncti fuit, debes accipere, ut suscites nomen propinqui tui in hereditate sua.

6. Qui respondit: Cedo juri propinquitatis; neque enim posteritatem familiae meae dolere debeo. Tu meo utero privilegio, quo me libenter carere proleor.

7. His autem erat mos antiquus in Israel, inter propinquos, ut si quando alter alteri suo juri cedebat, ut esset firma concessio, solvebat homo calcamentum suum, et dabat proximo suo; hoc erat testimonium cessionis in Israel.

8. Dixit ergo propinquo suo Booz: Tolle calcamentum tuum. Quod statim solvit de pede suo.

9. At ille majoribus nata et universo populo: Testes vos, inquit, estis hodie, quod possiderim omnia quae fuerunt Elimelech, et Chelion, et Mahalon, tradente Noemi;

10. Et Ruth Moabitidem, uxorem Mahalon, in conjugium sumpserim, ut suscitem nomen defuncti in hereditate sua, ne vocabulum ejus de familia sua ac fratribus et populo delatur. Vos, inquam, hujus rei testes estis.

¹ Deut. 25, 7.
² Gen. 38, 29.

11. Respondit omnis populus qui erat in porta et majores nata: Nos testes sumus. Faciat Dominus haec mulierem, quae ingreditur domum tuam, sicut Rachel et Lisam, quae sediverunt domum Israel, ut sit exemplum virtutis in Ephratha, et habeat celebre nomen in Bethlechem;

12. Et iaque domus tua sicut domus Phares, quem Thamar peperit Judo, de semine quod tunc Joderit Dominus ex hac puella.

13. Tulit itaque Ruth Booz, et accepit uxorem; ingressusque est ad eam, et dedit illi Dominus ut conciperet et pareret filium.

14. Dixeruntque mulieres ad Noemi: Benedictus Dominus, qui non est passus ut deliceret successor familiae tuae, et vocaretur nomen ejus in Israel.

15. Et habes qui consolatur animam tuam, et enutriet senectutem; de nunc enim tua natus est, qui te diligit, et multo tibi melior est quam si septem haberes filios.

16. Suscepitque Noemi puerum positum in sinu suo, et nutricis ac genulo fangebatur officio.

17. Vicinae autem mulieres congratulantes ei, et dicentes: Natus est filius Noemi, vocaverunt nomen ejus Obed. Hic est pater Isai, patris David.

18. Hae sunt generationes Phares:

¹⁹ Phares genuit Eron;

²⁰ Eron genuit Aram, Aram genuit Aminadab;

²¹ Aminadab genuit Nahasson, Nahasson genuit Salmon;

²² Salmon genuit Booz, Booz genuit Obed;

²³ Obed genuit Isai, Isai genuit David.

¹ Par. 2, 5 et 4, 1. Matth. 1, 2.

concept et peperit tres filios et duas filias; et magnificatus est puer Samuel apud Dominum.

22. Heli autem erat senex valde, et audivit omnia que faciebant filii sui universo Israel, et quomodo dormitabant cum mulieribus quas observabant ad ostium tabernaculi.

23. Et dixit eis: Quare facitis res hujuscemodi, quas ego audio, res pessimas, ab omni populo?

24. Nolite, fili mei; non enim est bona fama quam ego audio, ut transgredi faciatis populum Domini.

25. Si peccaverit vir in virum, placari ei potest Deus; si autem in Dominum peccaverit vir, quis orabit pro eo? Et non audierunt vocem patris sui, quia voluit Dominus occidere eos.

26. Puer autem Samuel proficiebat atque crescebat, et placebat tam Domino quam hominibus.

27. Venit autem vir Dei ad Heli, et sit ad eum: Hec dicit Dominus: Numquid non aperte revelatus sum domui patris tui, cum essent in Ægypto in domo Pharaonis?

28. Et elegi eum ex omnibus tribubus Israel mihi in sacerdotem, ut ascenderet ad altare meum, et adoleret mihi incensum, et portaret ephod curam meam; et dedi domui patris tui omnia de sacrificiis florum Israel.

29. Quare calce abiecastis victimam meam et munera mea que precepit ut offerrentur in templo; et magis honorasti filios tuos quam tu, in comedendis primitiis omnium sacrificii Israel populi mei?

30. Propterea, ait Dominus Deus Israel: Loquens locutus sum tu domui tuae, et domus patris tui, ministraret in conspectu meo, usque in sempiternum; nunc autem dicit Dominus: Absit hoc a me, sed quicumque glorificaverit me, et glorificabo eum; qui autem contempnit me, erunt ignobiles.

31. Ecce dies veniunt, et præcidam brachium tuum, et brachium domus patris tui, ut non sit senex in domo tua.

32. Et videtis simulam tuam in templo, in universis prosperis Israel; et non erit senex in domo tua omnibus diebus.

33. Verumtamen non auferam penitus

virum ex te ab altari meo; sed ut deficiat oculi tui, et tabescat anima tua; et pars magna domus tue morietur cum ad virilem ætatem venerit.

34. Hoc autem erit tibi signum, quod venturum est duobus filiis tuis, Ophni et Phinees: In die uno morietur ambo.

35. Et suscitabo mihi sacerdotem fidelem, qui iuxta cor meum et animam meam faciet; et edificabo ei domum fidelem, et ambulabit coram Christo meo cunctis diebus.

36. Futuram est autem ut quicumque remanserit in domo tua, veniat ut oraret pro eo, et offerat annuum argenteum, et tertiam panem, dicatque: Dimitte me, obsecro, ad unam partem sacerdotalem, ut comedam buccellam panis.

CAPUT III.

Samuel quater a Domino vocatus, revelationem sibi adversum Heli factam ei refert; et paulatim toti Israel sui prophetis innotescit.

1. Puer autem Samuel ministrabat Domino coram Heli, et sermo Domini erat profectus in diebus illis; non erat visio manifesta.

2. Factum est ergo in die quadam, Heli jacebat in loco suo, et oculi ejus caligaverant, nec poterat videre:

3. Lucerna Dei antequam extingueretur, Samuel dormiebat in templo Domini, ubi erat arca Dei.

4. Et vocavit Dominus Samuel. Qui respondens, ait: Ecce ego.

5. Et cucurrit ad Heli, et dixit: Ecce ego, vocasti enim me. Qui dixit: Non vocavi; revertere, et dormi. Et abiit, et dormivit.

6. Et adiecit Dominus rursum vocare Samuelum. Consurgensque Samuel, abiit ad Heli, et dixit: Ecce ego, quia vocasti me. Qui respondit: Non vocavi te, fili mi; revertere, et dormi.

7. Porro Samuel rectum sciebat Dominum, neque revelatus fuerat ei sermo Domini.

8. Et adiecit Dominus, et vocavit adhuc Samuelum tertio. Qui consurgens, abiit ad Heli.

9. Et ait: Ecce ego, quia vocasti me.

Intellexit ergo Heli quia Dominus vocaret puerum, et ait ad Samuelum: Vade, et dormi; et si deinceps vocaverit te, dices: Loquere, Domine, quia audit ser-

vus tuus. Abiit ergo Samuel, et dormivit in loco suo.

10. Et venit Dominus, et stetit; et vocavit, sicut vocaverat secundo: Samuel, Samuel! Et ait Samuel: Loquere, Domine, quia audit servus tuus.

11. Et dixit Dominus ad Samuelum: Ecce ego facio verbum in Israel, quod quicumque audierit, tinnient ambo aures ejus.

12. In die illa suscitabo adversam Heli omnia que locutus sum super domum ejus; incipiam, et complebo.

13. Predixi enim ei quod iudicaturus essem domum ejus in æternum, propter iniquitatem, eo quod noverat indignè agere filios suos, et non corripuerit eos.

14. Idcirco juravi domui Heli, quod non expletur iniquitas domus ejus vicinis et muneribus usque in æternum.

15. Dormivit autem Samuel usque mane, aperuitque ostia domus Domini. Et Samuel timebat indicare visionem Heli.

16. Vocavit ergo Heli Samuelem, et dixit: Samuel, fili mi! Qui respondens ait: Præsto sum.

17. Et interrogavit eum: Quis est sermo quem locutus est Dominus ad te? oro te ne calaveris me. Hæc faciat tibi Deus, et hoc addat, si absconderis a me sermonem, ex omnibus verbis que dicta sunt tibi.

18. Indiviit itaque ei Samuel universos sermones, et non abscondit ab eo. Et ille respondit: Dominus est; quod bonum est in oculis suis faciat.

19. Crevit autem Samuel, et Dominus erat cum eo, et non coecidit ex omnibus verbis ejus in terram.

20. Et cognovit universus Israel, a Dan usque Bersabee, quod fidelis Samuel propheta esset Domini.

21. Et addidit Dominus ut appareret in Silo, quoniam revelatus fuerat Dominus Samueli in Silo, juxta verbum Domini. Et evenit sermo Samuelis universi Israel.

CAPUT IV.

Cædunt Israelitæ a Philistinis, rursumque adiuta in castra arca combatur, captæque arca non filii Heli occidunt; quibus auditis, Heli corruens occumbit, et surus ejus in partu moritur.

1. Et factum est in diebus illis, convaluerunt Philisthim in pugnam: et

gressus est Israel obrivam Philisthim in prelium, et castrametatus est juxta Lapidem adjutorii. Porro Philisthim venerunt in Aphec.

2. Et instruxerunt aciem contra Israel. In illo autem certamine, terga vertit Israel Philistinis; et cæsa sunt in illo certamine passim per agros, quasi quatuor millia virorum.

3. Et reversus est populus ad castra, dixeruntque majores nata de Israel: Quare percussit nos Dominus hodie coram Philistim? Afferamus ad nos de Silo arcam fœderis Domini, et veniat in medium nostrum, ut salvet nos de manu inimicorum nostrorum.

4. Misit ergo populus in Silo, et tulerunt inde arcam fœderis Domini exercitum sedentis super cherubim; erantque duo filii Heli cum arca fœderis Dei, Ophni et Phinees.

5. Cumque venisset arca fœderis Domini in castra, vociferatus est omnis Israel clamore grandi, et percutit terra.

6. Et audiverunt Philisthim vocem clamoris, dixeruntque: Quemam est hæc vox clamoris magni in castris Hebræorum? Et cognoverunt quod arca Domini venisset in castra.

7. Timeveruntque Philisthim, dicentes: Venit Deus in castra. Et ingemuerunt, dicentes:

8. Vae nobis! non enim fuit tanta exultatio heri et manducatoribus; vae nobis! Quis nos salvabit de manu Hebræorum sublimium istorum? Hi sunt Di qui percusserunt Ægyptum omni plaga in deserto.

9. Confortamini, et estote viri, Philisthim, ne servitis Hebræis, sicut et illi servierunt vobis; confortamini, et bellate.

10. Pagnaverunt ergo Philisthim, et cæsus est Israel, et legit unusquisque in tabernaculo suo; et facta est plaga magna nimis, et ceciderunt de Israel triginta millia pedum.

11. Et arca Dei capta est: duo quoque filii Heli mortui sunt, Ophni et Phinees.

12. Carrens autem vir de Benjamin ex acie, venit in Silo in die illa, scissa veste, et conspersus pulvere capiti.

13. Cumque ille venisset, Heli sedebat super scellam contra viam spectans; et erat enim cor ejus pavidus pro arca Dei. Vir autem ille postquam ingressus est, nuntiavit urbi, et ululavit omnis civitas.

14. Et audivit Heli sonitum clamoris.

ditique : Quis est hic sonitus tumultus hujus? At ille festinavit, et venit, et nuntiavit Heli.

15. Heli autem erit nonginta et octo annorum; et oculi ejus caligaverant, et videre non poterat.

16. Et dixit ad Heli : Ego sum qui veni de proelio, et ego qui de nocte fugi hodie. Cui ille ait : Quid actum est, fili mi?

17. Respondens autem ille qui nuntiabat : Fugit, inquit, Israel coram Philistinim, et ruina magna facta est in populo; insuper et duo filii tui mortui sunt, Ophni et Phinees, et arca Dei capta est.

18. Cumque ille nominasset arcam Dei, cecidit de sella retrorsum juxta ostium, et fractis cervicibus mortuus est. Senex enim erat vir et grandævus; et ipse judicavit Israel quadraginta annis.

19. Nurus autem ejus, uxor Phinees, pregnantis erat, vicinque partui; et auditio nuntio quod capta esset arca Dei, et mortuus esset socer suus et vir suus, incaravit se et peperit; irruerunt enim in eam dolores salubres.

20. In ipso autem momento mortis ejus, dixerunt ei que stabant circa eam : Ne timeas, quia filium peperisti. Quae non respondit eis, neque animadvertit.

21. Et vocavit puerum Ichabod, dicens : Translata est gloria de Israel, quia capta est arca Dei, et pro socero suo et pro viro suo;

22. Et ait : Translata est gloria ab Israel, eo quod capta esset arca Dei.

CAPUT V.

Dagon coram arca semel ab Herem corruit, abscissa in limbo capite et manibus. Philistinim quoque maribus et manibus percussis, arcam a se reposuit.

1. Philistinim autem tulerunt arcam Dei, et asportaverunt eam a Lapide adjuferili in Azotum.

2. Tuleruntque Philistinim arcam Dei, et intulerunt eam in templum Dagon, et staterunt eam juxta Dagon.

3. Cumque surrexissent dilanato Azotii altera die, ecce Dagon Jacobat prostratus in terra ante arcam Domini; et tulerunt Dagon, et resituerunt eum in locum suum.

4. Rursusque mane die altera consergentes, invenerunt Dagon jacentem super faciem suam in terra coram arca

Domini; caput autem Dagon, et duas palmas manuum ejus abscisse erant super limen;

5. Porro Dagon solus truncus remansoratus in loco suo. Propter hanc causam nunc calcant sacerdotes Dagon, et omnes qui ingrediuntur templum ejus, super limen Dagon in Azoto, usque in hodiernum diem.

6. Aggravata est autem manus Domini super Azotios, et demolitis est eis; et percussit in secretorii parte marium Azotum et fines ejus. Et oblitiscunt villas et agri in medio regionis illius, et nati sunt mores, et facta est confusio mortis magne in civitate.

7. Videntes autem viri Azotii lupulacomodi plagam, dixerunt : Non maneat arca Dei Israel apud nos, quoniam dura est manus ejus super nos, et super Dagon deum nostrum.

8. Et mittentes congregaverunt omnes satrapas Philistinorum ad se, et dixerunt : Quid faciemus de arca Dei Israel? Responderuntque Gethai : Circumducatur arca Dei Israel. Et circumdixerunt arcam Dei Israel.

9. Illis autem circumducentibus eam, fedit manus Domini per singulas civitates interfestantis magne nimis; et percutiebat viros uniuscujusque urbis, a parvo usque ad majorem, et comprescebant prominentes extales eorum. Ineruntque Gethai consilium, et fecerunt sibi sedes pellicae.

10. Miserunt ergo arcam Dei in Accaron. Cumque venisset arca Dei in Accaron, exclamaverunt Accaronites, dicens : Adduxerunt ad nos arcam Dei Israel, et interfecit nos et populum nostrum.

11. Miserunt itaque et congregaverunt omnes satrapas Philistinorum, qui dixerunt : Dimitte arcam Dei Israel, et revertatur in locum suum; et non interfecit nos cum populo nostro.

12. Fiebat enim pavor mortis in stagulis urbibus, et gravissima valde magna Dei. Viri quoque, qui mortui non fuerant, percutiebantur in secretorii parte natium; et ascendebat ululatus uniuscujusque civitatis in caelum.

CAPUT VI.

Philistaei arcam cum votivis donariis, muribus

1 Pe. 77, 66.

et arvis aureis, aurum sacerdotum consilio, a se remittant per vaccas lactantes et novum plastrum usque Bethsames; ubi vaccas super aqua plastris Bethsames immolaverunt, plurimas de rospite ac plebe a Domino interemptis, quod arcam Dei non est reverenter conspiciant.

1. Fuit ergo arca Domini in regione Philistinorum septem mensibus.

2. Et vocaverunt Philistinim sacerdotes et divinos, dicientes : Quid faciemus de arca Domini? Indicate nobis quomodo remittamus eam in locum suum. Qui dixerunt :

3. Si remittitis arcam Dei Israel, nolite dimittere eam vacuum, sed quod debetis reddite ei pro peccato; et tunc curabimini, et scietis quare non recedat manus ejus a vobis.

4. Qui dixerunt : Quid est quod pro delicto reddere debeamus ei? Responderunt illi :

5. Juxta numerum provinciarum Philistinorum quinque aures aureas facietis, et quinque mures aureos, quia plaga una fuit omnibus vobis, et satrapis vestris. Facietisque similitudines anorum vestrorum, et similitudines murium, qui demoliti sunt terram, et dabitis Deo Israel gloriam; si forte relevet manus suam a vobis, et a diis vestris, et a terra vestra.

6. Quare aggravatis corda vestra, sicut aggravavit Aegyptus et Pharaon cor suum; Nonne, postquam percussus est, tunc dimisit eos, et abierunt?

7. Nunc ergo arripite et facite plastrum novum unum; et duas vaccas foetas, quas non est impositum jugum, jungite in plastrum, et recludite vitulos earum domi.

8. Tollietisque arcam Domini, et ponetis in plastro, et ponetis aures aureas, et exsolvetis ei pro delicto, ponetis in capsellam ad latus ejus, et dimitte eam ut vadat.

9. Et aspicietis; et si quidem per viam finium suorum ascenderit contra Bethsames, ipse fecit nobis hoc malum grande; sin autem minime, sciemus quia nequaquam manus ejus tetigit nos, sed cassi accidit.

10. Fecerunt ergo illi hoc modo; et tollentes duas vaccas, quae lactabant vitulos, junxerunt ad plastrum, vitulosque earum concluserunt domi

11. Et posuerunt arcam Dei super plastrum, et capsellam, quae habebat mures aureos et similitudines anorum.

12. Ibat autem in directum vaccae pro viam quae dicit Bethsames, et illinere uno gradiebantur, pergentes et mugientes, et non declinabant neque ad dexteram neque ad sinistram; sed et satrapae Philistinim sequebantur usque ad terminos Bethsames.

13. Porro Bethsamitis metebant triticum in valle; et elevantes oculos suos, viderunt arcam et gavisii sunt cum visidissent.

14. Et plastrum venit in agrum Josue Bethsamitis, et stetit ibi. Erat autem tunc lapis magnus, et considerit super eum plastris, vaccasque imposuerunt ligas holocaustum Domino.

15. Levitae autem deposuerunt arcam Dei, et capsellam quae erat juxta eam, in qua erat vase aurea, et posuerunt super lapidem gradum. Viri autem Bethsamitis obtulerunt holocausta, et immolaverunt victimas in die illa Domino.

16. Et quinque satrapae Philistinorum viderunt, et reversi sunt in Accaron in die illa.

17. Hi sunt autem auri quos reddiderunt Philistinim pro delicto Domino : Azotus unum, Gaza unum, Ascalon unum, Geth unum, Accaron unum;

18. Et mures aureos secundum numerum urbium Philistinim quinque provinciarum, ab urbe murata usque ad villam quae erat abspice muro, et usque ad Abel Magnum, super quem posuerunt arcam Domini, quae erat usque in illam diem in agro Josue, Bethsamitis.

19. Percussit autem de viris Bethsamitis, eo quod vidissent arcam Domini, et percussit de populo septuaginta viros, et quinquaginta milia plebis. Luxurie populus, eo quod Dominus percussisset plebem plaga magna.

20. Et dixerunt viri Bethsamite : Quis poterit stare in conspectu Domini Dei sancti hujus? et ad quem ascendet a nobis?

21. Miseruntque nuntios ad habitatores Cariathiarim, dicientes : Reducite Philistinim arcam Domini; descendite, et reddite eam ad vos.

CAPUT VII.

Reducitur arca in domum Abinadab in Gabaa, et Samaelis hortata Israelitis ad Dominum

1 Exod. 12

convers, Philistheos vicebant, orante pro
ipsis Samuella.

4. Venerunt ergo viri Cariathiarim, et redierunt arcam Domini, et intulerunt eam in domum Abinadab in Gaba; Eleazarum autem filium ejus sanctificaverunt, ut custodiret arcam Domini.

2. Et factum est, ex qua die mansit arca Domini in Cariathiarim, multiplicati sunt dies (erat nuppe jam annus vigesimus), et requirit omnis domus Israel post Dominum.

3. Ait autem Samuel ad universam domum Israel, dicens: 'Si in toto corde vestro revertimini ad Dominum, auferite deo alium de medio vestri, Baalim et Astaroth; et preparate corda vestra Domino, et servite ei soli, et eruet vos de manu Philisthim.

4. Abstulerunt ergo filii Israel Baalim et Astaroth, et servierunt Domino soli.

5. Dixit autem Samuel: Congregate universam Israel in Masphath, ut orem pro vobis Dominum.

6. Et convenerunt in Masphath, hauseruntque aquam, et effuderunt in conspectu Domini, et jejunaverunt in die illa, atque dixerunt ibi: Peccavimus Domino, Judicavite Samuel filios Israel in Masphath.

7. Et audierunt Philisthim quod congregati essent filii Israel in Masphath, et ascenderunt satrapae Philisthinorum ad Israel. Quod cum audissent filii Israel, timuerunt a facie Philisthinorum.

8. Dixeruntque ad Samuelem: Ne cesses pro nobis clamare ad Dominum Deum nostrum, ut salvet nos de manu Philisthinorum.

9. Tulit autem Samuel agnam lactentem unam, et obtulit illum holocaustum integrum Domino; et clamavit Samuel ad Dominum pro Israel, et exaudivit eum Dominus.

10. Factum est autem, cum Samuel offerret holocaustum, Philisthim inierunt praelium contra Israel; intonatit autem Dominus fragore magno in die illa super Philisthim, et exterruit eos, et ceciderunt a facie Israel.

11. ² Egrossique viri Israel de Masphath persecuti sunt Philistheos, et percusserunt eos usque ad locum qui erat subter Bethleham.

12. Tulit autem Samuel lapidem unum, et posuit eum inter Masphath et inter Sen; et vocavit nomen loci illius: Lapis adjutorii. Dixitque: Haec usque auxiliatus est nobis Dominus.

13. Et humiliati sunt: Philisthim, nec apposerunt ultra ut venirent in terminis Israel; facta est itaque manus Domini super Philistheos, cunctis diebus Samuelem.

14. Et rediitque sunt arbes quas tulerant Philisthim ab Israel Israeli, ab Accaron usque Geth, et terminos suos; liberavitque Israel de manu Philisthinorum, eratque pax inter Israel et Amorrhæum.

15. Judicabat quoque Samuel Israelæm cunctis diebus vite sue.

16. Et ibat per singulos annos circumiens Bethel, et Galgala, et Masphath, et judicabat Israelæm in supradictis locis.

17. Reverteturque in Ramatha; ibi enim erat domus ejus, et ibi judicabat Israelæm; edificavit etiam ibi altare Domino.

CAPUT VIII.

Philis Samuels ad avaritiam declinantibus, petit populus sibi regem gentium; quibus Samuel, jubente Domino, daturum jus regis predictit, sed non audivit.

1. Factum est autem cum senisset Samuel, posuit filios suos judices in Ramatha.

2. Putique nomen filii ejus primogeniti Joel, et nomen secundi Abia, judicam in Bersabee.

3. Et non ambulaverunt filii illius in viis ejus; sed declinaverunt post avaritiam, acceperantque munera, et perverterant judicium.

4. Congregati ergo universi majores natæ Israelæ, venerunt ad Samuelem in Ramatha.

5. Dixeruntque ei: Ecce tu senulisti, et filii tui non ambulant in viis tuis; constitue nobis regem, ut judicet nos, sicut et universæ habent nationes.

6. Dispicit sermo in oculis Samuelem, eo quod dixissent: Da nobis regem, ut judicet nos. Et oravit Samuel ad Dominum.

7. Dixit autem Dominus ad Samuelem: Audi vocem populi in omnibus

que loquuntur tibi; non enim te abjecerunt, sed me, ne regerem super eos.

8. Juxta omnia opera sua, que fecerunt a die qua eduxi eos de Egypto usque ad diem hanc, sicut dederuntque me, et servierunt diis alienis, sic faciunt etiam tibi.

9. Nunc ergo vocem eorum audi; verumtamen contestate eos, et prædic eis jus regis qui regnaturus est super eos.

10. Dixit itaque Samuel omnia verba Domini ad populum, qui petierat a se regem.

11. Et ait: Hoc erit jus regis qui imperaturus est vobis: Filios vestros tollet, et ponet in curribus suis, facietque sibi equites et præcursores quadrigarum suarum;

12. Et constituet sibi tribunos et centuriones, et aratores agrorum suorum, et messores segetum, et fabros armorum et curruum suorum.

13. Filias quoque vestras faciet sibi unguentarias, et focarias, et panificas.

14. Agrus quoque vestros, et vineas, et oliveta optima tollet, et dabit servis suis.

15. Sed et segetos vestras, et vinearum reditus addecimabit, ut det eunuchs et famulis suis.

16. Servos etiam vestros, et ancillas, et juvenes optimos, et asinos auferet, et ponet in opere suo.

17. Greges quoque vestros addecimabit, vosque eritis ei servi.

18. Et clamabitis in die illa a facie regis vestri, quem elegeritis vobis; et non exaudiet vos Dominus in die illa, quia petistis vobis regem.

19. Noluit autem populus audire vocem Samuelem, sed dixerunt: Nequaquam; rex enim erit super nos.

20. Et erimus nos quoque sicut omnes gentes; et judicabit nos rex noster, et egredietur ante nos, et pugnabit bella nostra pro nobis.

21. Et audivit Samuel omnia verba populi, et locutus est ea in auribus Domini.

22. Dixit autem Domiaus ad Samuelem: Audi vocem eorum, et constitue super eos regem. Et ait Samuel ad viros Israel: Vadat unusquisque in civitatem suam.

CAPUT IX.

Strps Saulis, qui querendo patris asinas per-
venit ad Samuelem, cui revelatur singulas

rex, cum quo prænus est, ac nocte hospicio receptus.

1. Et erat vir de Benjamin nomine Cis, filius Abiel, filii Soror, filii Bechothai, filii Alpha, filii viri Jomin, fortis robore.

2. Et erat ei filius vocabulo Saul, cluctus et bonus, et non erat vir de filiis Israel melior illo; ab humero et sursum eminebat super omnem populum.

3. Perierant autem asine Cis, patris Saul; et dixit Cis ad Saul filium suum: Tolle tuum unum de pueris, et consurgens vade, et quere asinas.

4. Qui cum transisset per montem Ephraim, et per terram Salisa, et non invenisset, transierunt etiam per terram Salim, et non erant, sed et per terram Jomin, et minime repererunt.

5. Cum autem venissent in terram Saph, dixit Saul ad puerum qui erat cum eo: Veni, et revertarum, ne forte dimiserit pater meus asinas, et sollicitus sit pro nobis.

6. Qui ait ei: Ecce vir Dei est in civitate hac, vir nobilis; omne quod loquitur, sine ambiguitate venit; nunc ergo eamus illic, si forte indicet nobis de via nostra, propter quam venimus.

7. Dixique Saul ad puerum suum: Ecce bibimus, quid feremus ad virum Dei? panis defecit in sitaris nostris; et sportulam non habemus, ut demus homini Dei, nec quidquam aliud.

8. Rursum pater respondit Sauli, et ait: Ecce inventa est in manu mea quarta pars stateris argenti; demus homini Dei, ut indicet nobis viam nostram.

9. (Olim in Israel sic loquebatur unusquisque vadens consulere Deum: Venite, et eamus ad Videntem; qui enim Propheta dicitur hodie, vocabatur olim Videns.)

10. Et dixit Saul ad puerum suum: Optimus sermo tuus; veni, eamus. Et ierant in civitatem in qua erat vir Dei.

11. Cumque ascenderent civitatem hauriendam aquam, et dixerunt eis: Num hic est Videns?

12. Que respondentes dixerunt illis: Hic est; ecce ante te; festina nunc; hodie enim venit in civitatem, qui sacrificium est hodie populi in excelso.

13. Ingradientes urbem, statim invenit illis viam ascendat excelsum

¹ Deut. 6. 13. Math. 4. 10.

² Ecdi. 46. 20.

³ Ecdi. 46. 21.

⁴ Osee 13. 10. Act. 13. 21.

ad vescendum; neque enim comesturus est populus donec ille roniat, quia ipse benedixit hostie, et deinceps comedat qui vocati sunt. Nunc ergo concedite, quia hodie reperietis eum.

14. Et ascendunt in civitatem; cumque illi ambularent in medio urbis, apparuit Samuel, egrediens obviam eis, et ascenderet in excelsum.

15. Dominus autem revelaverat alicui Samuelis ante unum diem quam veniret Saul, dicens:

16. Hæc ipsa hora que nunc est, cras mittam virum ad te de terra Benjamin, et unges eum dum duces super populum meum Israel; et salvabit populum meum de manu Philistinorum, quia respexi populum meum; venit enim clamor eorum ad me.

17. Cumque aperisset Samuel Saullem, Dominus dixit ei: Ecce vir quem dixeram tibi; iste dominabitur populo meo.

18. Accessit autem Saul ad Samuelum in medio portæ, et ait: Indica, oro mihi, ubi est domus Videns.

19. Et respondit Samuel Sauli, dicens: Ego sum Videns; ascende ante me in excelsum, et comedatis mecum hodie, et dimittam te mane; et omnia que sunt in corde tuo indicabo tibi.

20. Et de asinis quæ manducaveris perdidisti ne sollicitus sis, quia invenisti sunt. Et cujus erant optima queque Israel, nonne tibi et omni domui patris tui?

21. Respondens autem Saul, ait: Numquid non illius Jemini ego sum, de minimi tribu Israel? et cognatio mea novissima inter omnes familias de tribu Benjamin? Quare ergo locutus es mihi sermone istum?

22. Assumens itaque Samuel Saullem et puerum ejus, introduxit eos in triclinium, et dedit eis locum in capite eorum qui fuerat invitati; erant enim quasi triginta viri.

23. Dixitque Samuel coquo: Da parvum quam dodi tibi, et præcepi ut repareres vasorum apud te.

24. Levavit autem coqus armum, et posuit ante Saul. Dixitque Samuel: Ecce quod remansit, pone ante te, et comede, quia de industria servatum est tibi, quando populum vocavi. Et comedit Saul cum Samuele in die illa.

¹ Act. 13, 31.

25. Et descendunt de excelso in oppidum; et locutus est cum Saule in solario; stravitque Saal in solario, et dormivit.

26. Cumque mane surrexissent, et jam alioverant, vocavit Samuel Saullem in solario, dicens: Surge, et dimittam te. Et surrexit Saul; egressique sunt ambo, ipse videlicet et Samuel.

27. Cumque descenderent in extrema parte civitatis, Samuel dixit ad Saul: Dic puero ut antecedit nos, et transeat; et autem subsiste panisper, ut indicem tibi verbum Domini.

CAPUT X.

Uspigit Saul in regem a Samuele, datus ac succedentibus signis, præbatur inter prophetas, et misit sortibus a Samuele confirmatur in regem; lex regni in libro scripta, coram Domino repositur.

1. Tulli autem Samuel lenticulam olei, et effudit super caput ejus, et deosulcatus est eam, et ait: Ecce unxit te Dominus super hereditatem suam in principem; et liberabis populum suum de manibus inimicorum ejus, qui in circuitu ejus sunt. Et hoc tibi signum quia unxit te Deus in principem:

2. Cum aberis hodie a me, invenies duos viros iuxta sepulcrum Rachel, in finibus Benjamin in meridie; dicentique tibi: Invenite sunt asines ad quas iteras perquirendas; et intermissis pater tuas asinis, sollicitus est pro vobis, et dicit: Quid faciam de filio meo?

3. Cumque aberis illud, et ultra transferis, et veneris ad quercum Thebor, inveniet te ibi tres viri ascendentes ad Deum in Bethel, unus portans tres hodos, et alius tres tortas panis, et alius portans lagenam vini.

4. Cumque te salutarerint, dabunt tibi duos panes, et accipies de manu eorum.

5. Post hæc venies in collem Dei, ubi est status Philistinorum; et cum ingressus fueris ibi urbem, obviam habebis gregem prophetarum descendentium de excelso; et ante eos psalterium, et tympanum, et tibiam, et citharam, ipsosque prophetantes.

6. Et insilet in te spiritus Domini, et prophabis cum eis, et mutaberis in virum alium.

¹ Act. 13, 31.

7. Quamvis ergo evenierint signa hæc omnia tibi, fac quæcumque invenerit manus tua, quia Dominus tecum est.

8. Et descendes ante me in Galgala (ego quippe descendam ad te), ut offeras oblationem et immoles victimas pacificas. Septem diebus expectabis, donec veniam ad te, et ostendam tibi quid facias.

9. Itaque cum averissem humerum suum et abiret a Samuele, immutavit et Deus cor illud; et venerunt omnia signa hæc in die illa.

10. Veneruntque ad predictum collem, et ecce cuneus prophetarum obvius ei; et insultat super eum spiritus Domini, et prophetavit in medio eorum.

11. Videntes autem omnes qui novebant eum heri et audierant, quod esset cum prophetis et prophetaret, dixerunt ad invicem: Quæsumus res accidit tibi Cis? Num et Saul inter prophetas?

12. Responditque alius ad alterum, dicens: Et quis pater eorum? Propterea versum est in proverbium: Num et Saul inter prophetas?

13. Cessavit autem prophettare, et venit ad excelsum;

14. Dixitque paterius Saul ad eum, et ad puerum ejus: Quo abistis? Qui responderunt: Querere asinas; quas cum non reperissemus, venimus ad Samuellem.

15. Et dixit ei paterius suus: Indica mihi quid dixerit tibi Samuel.

16. Et ait Saul ad paterium suum: Indicavit nobis quia inventus essent asine. De sermone autem regni non indicavit ei, quem locutus fuerat ei Samuel.

17. Et convocavit Samuel populum ad Dominum, in Maspha;

18. Et ait ad filios Israel: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Ego eduxi Israel de Aegypto, et erui vos de manu Aegyptiorum, et de manu omnium regum qui affligebant vos.

19. Vos autem hodie projecistis Deum vestrum, qui solus salvavit vos de universis malis et tribulationibus vestris; et dixistis: Nequaquam; sed regem coarctavit super nos. Nunc ergo stote coram Domino pro tribus vestras, et per familias.

20. Et applicuit Samuel omnes tribus Israel, et cecidit sors tribus Benjamin.

¹ 1. Sam. 10, 9, 14.

21. Et applicuit tribum Benjamin et cognationes ejus, et cecidit cognatio Metri, et pervenit usque ad Saul, filium Cis. Quæsierunt ergo eum, et non est inventus.

22. Et consuluerunt post hæc Dominum utrumnam venturus esset illuc. Responditque Dominus: Ecce absconditior est domi.

23. Guecuerunt itaque, et tulerunt cum inde; stititque in medio populi, et aliter fuit universo populo ab humero et sursum.

24. Et ait Samuel ad omnem populum: Certe videtis quem elegit Dominus, quoniam non sit similis illi in omni populo. Et clamavit omnis populus, et ait: Vivat rex!

25. Locutus est autem Samuel ad populum legem regni, et scripsit in libro, et repositus coram Domino; et dimisit Samuel omnem populum, singulos in domum suam.

26. Sed et Saul abiit in domum suam in Gabaa; et abiit cum eo pars exercitus, quorum tetigerat Deus corda.

27. Filii vero Belial dixerunt: Num salvare nos poterit iste? Et desepererunt eum, et non attulerunt ei munera. Ille vero dissimulabat se audire.

CAPUT XI.

Saul, irruens in ipsum spiritus Domini, dirigitque suis belias, populum ad bellum convocat, vincitque Naas, regem Ammonitarum, liberatis viris Jabes Galaad, et regnum quoque restituitur in Galgala.

1. Et factum est quasi post mensem, ascendit Naas Ammonites, et pugnare cepit adversum Jabes Galaad; dirigeruntque omnes viri Jabes ad Naas: Habet nos federatos, et servimus tibi.

2. Et respondit ad eos Naas Ammonites: In hoc feriam vobiscum fedus, ut eruum omnium vestrum oculos dextros, ponamque vos opprobrium in universo Israel.

3. Et dixerunt ad eum seniores Jabes: Concede nobis septem dies, ut militamus adversum ad universos terminos Israel; et si non fuerit qui defendat nos, egrediemur ad te.

4. Venerunt ergo nuntii in Gabaa Saulis, et locuti sunt verba hæc, au-

¹ Sup. 8, 19.

non veneras juxta placitos dies, porro Philisthim congregati fuerant in Machmas.

12. Dixi: Nunc descendat Philisthim ad me in Galgala, et faciem Domini non placavi. Necessitate compulsus, obtuli holocaustum.

13. Dixitque Samuel ad Saal: Stulte agisti, nec custodisti mandata Domini Dei tui, quae praecepit tibi. Quod si non fecisses, jam nunc preparasset Dominus regnum tuum super Israel in sempternum.

14. Sed nequaquam regnum tuum ultra consequeris. Quaevisit Dominus sibi virum juxta eorum suum, et praecepit ei Dominus ut esset dux super populum suum, eo quod non servaveris quae praecepit Dominus.

15. Surrexit autem Samuel, et ascendit de Galgala in Gabaa Benjamin. Et reliqui populi ascenderunt post Saal obviam populo, qui expugnabant eos venientes de Galgala in Gabaa, in colle Benjamin. Et recessit Saal, populi, qui inventi fuerant cum eo, quasi sexcentos viros.

16. Et Saal, et Jonathan filius ejus, populosque qui inventi fuerat cum eis, erat in Gabaa Benjamin: porro Philisthim condescerant in Machmas.

17. Et egressi sunt ad praedandum de castris Philisthinorum tres cunei. Unus cuneus pergebat contra viam Ephra ad terram Saal:

18. Porro alius ingrediebatur per viam Bethoron; tertius autem vertebat se ad iter termini imminentes valli Seboim contra desertum.

19. Porro faber ferrarius non inveniebatur in omni terra Israel: caverunt enim Philisthim ne forte facerent Hebraei gladium aut lanceam.

20. Descendebat ergo omnis Israel ad Philisthim, ut exaceret uniusquisque vomerem suum, et ligonem, et securam, et sarculum.

21. Retinse itaque erant acres vomerum, et ligonum, et tridentium, et securium, usque ad stimulum corrigendum. 22. Cumque venisset dies prelii, non est inventus ensis et lancea in manu totius populi qui erat cum Saule et Jonathan, excepto Saule, et Jonathan, filio ejus.

23. Egressa est autem statio Philisthim, ut transcenderet in Machmas.

¹ Act. 18, 28.

CAPIT XIV

Jonathan Dominus filius, cum armigero suo Philisthaeo dispersit, verum, post victoriam, melle gustato, contra patris prohibitionem, quam ignorabat, populi auxilio vix mortem evasit.

1. Et accidit quadam die ut diceret Jonathan, filius Saul, ad adolescentem armigerum suum: Veni, et transsumas ad stationem Philisthinorum, quae est trans locum istum. Patri autem suo hoc ipsum non indicavit.

2. Porro Saal morabatur in extrema parte Gabaa, sub malogranato quae erat in Makron, et erat populus cum eo quasi sexcentorum virorum.

3. Et Achias, filius Achitob, fratris Ichabod, filii Phinees, qui ortus fuerat ex Heli, sacerdote Domini in Silo, portabat ephod. Sed et populus ignorabat quae esset Jonathanis.

4. Erant autem, inter ascensus per quos nitebatur Jonathan transire ad stationem Philisthinorum, eminentes petrae usque utraque parte, et quasi in medium dentium scopuli hinc et inde praerupti: nomen uni Boses, et nomen alteri Sene;

5. Unus scopulus prominens ad aequilonem, et adverso Machmas, et alter ad meridiem, contra Gabaa.

6. Dixit autem Jonathan ad adolescentem armigerum suum: Veni; transsumas ad stationem incircumcisorum horum, si forte faciat Dominus pro nobis, quia non est Domino difficile salvare vel in multis vel in paucis.

7. Dixitque ei armiger suus: Fac omnia quae placent animo tuo; perge quo cupis, et ero tecum ubiunque voleris.

8. Et ait Jonathan: Ecce nos transsumas ad viros istos. Cumque appararimus eis,

9. Si saliter locuti fuerint ad nos: Manete donec veniamus ad vos; stemus in loco nostro, ne ascendamus ad eos.

10. Si autem dixerint: Ascendite ad nos; ascendamus, quia tradidit eos Dominus in manibus nostris; hoc erit nobis signum.

11. Apparuit igitur uterque stationi Philisthinorum; diverantque Philisthim: En Hebraei egrediuntur de cavernis in quibus absconditi fuerant.

12. Et locuti sunt viri de statione ad Jonathanem et ad armigerum ejus, dico-

² Sap. 4, 21.

rantque: Ascendite ad nos, et ostendemus vobis rem. Et ait Jonathan, ad armigerum suum: Ascendamus; sequere me: tradidit enim Dominus eos in manus Israel.

13. Ascendit autem Jonathan manibus et pedibus reptans, et armiger ejus post eum. Itaque alii cadebant ante Jonathanem, alios armiger ejus interfecitque sequens eum.

14. Et facta est plaga prima, quae percussit Jonathanem et armigerum ejus, quasi viginti virorum, in media parte Jugeri, quam par boum in die arare consuevit.

15. Et factum est miraculum in castris, pro agris; sed et omnis populus stationis eorum, qui fuerat ad praedandum, obstupuit; et conturbata est terra, et accidit quasi miraculum a Deo.

16. Et respererunt speculatores Saal, qui erant in Gabaa Benjamin, et ecce multitudo prostrata, et hinc illucque difflugens.

17. Et ait Saal populo qui erat cum eo: Requirit, et videte quis abierit ex vobis. Cumque requisissent, repertum est non adesse Jonathanem et armigerum ejus.

18. Et ait Saal ad Achiam: Applica arcam Dei (erat enim ibi arca Dei in die illa cum filiis Israel).

19. Cumque loqueretur Saal ad sacerdotem, tumultus magnus exortus est in castris Philisthinorum; crescebaturque, et clarus resonabat. Erat Saal ad sacerdotem: Contrahe manum tuam.

20. Conclamavit ergo Saal, et omnis populus qui erat cum eo, et venerunt usque ad locum certaminis; et ecce versus fuerat gladius uniuscujusque ad proximum suum, et cedes magna nimis.

21. Sed et Hebraei qui fuerant cum Philisthim heri et nudistetius, ascenderantque cum eis in castris, reversi sunt ut essent cum Israel, qui erant cum Saule et Jonathan.

22. Omnes quoque Israelae qui se absconderant in monte Ephraim, audientes quod fugissent Philisthaei, sociaverunt se cum suis in prelio; et erant cum Saule quasi decem millia virorum.

23. Et salvavit Dominus in die illa Israel; pugna autem pervenit usque ad Bethoron.

24. Et viri Israel sociati sunt sibi in die illa; adjuvavit autem Saal populum,

¹ Mach. 4, 20

dicens: Maledictus vir qui comedit panem usque ad vesperam, donec ulciscar de inimicis meis! Et non manducavit universus populus panem.

25. Omneque terre vulgus venit in saltum, in quo erat mel super faciem agrum.

26. Ingressus est itaque populus saltum, et apparuit fluens meli; nullusque applicuit manum ad eorum suum, timebat enim populus Juramentum.

27. Porro Jonathan non audierat cum adjuvaret pater ejus populum; extenditque summationem virgae quam habebat in manu, et intinxit in favum mellis; et convertit manum suam ad eorum suum, et illuminati sunt oculi ejus.

28. Respondensque unus de populo, ait: Jurejurando constrinxit pater tuus populum, dicens: Maledictus vir qui comederit panem hodie! (Defecerat autem populus.)

29. Dixitque Jonathan: Turbavit pater meus terram: vidistis ipsi quae illuminati sunt oculi mei, eo quod gustaverim paululum de melle isto?

30. Quanto magis si comedisset populus de preda inimicorum suorum, quam reperit? Nonne major plaga facta fuisset in Philisthim?

31. Percusserunt ergo in die illa Philisthaeos a Machinis usque in Ainalon. Defatigatus est autem populus nimis.

32. Et, versus ad praedam, tulit oves, et boves et vitulos, et mactaverunt in terra; comeditque populus cum sanguine.

33. Nantlaverunt autem Sauli, dicentes quod populus peccasset Dominum commodans cum sanguine. Qui ait: Praevaleat estus. Volvite ad me Jam nunc saxum grande.

34. Et dixit Saal: Dispergimini in vulgus, et dicite eis ut adducat ad me uniusquisque bovem suum et arientem, et occidat super latrad, et vesicimini, et non peccabitis Domino comedentes cum sanguine. Adduxit itaque omnis populus uniusquisque bovem in manu sua usque ad noctem; et occiderunt ibi.

35. Aedificavit autem Saal altare Domino; tanquam primum cepit aedificare altare Domino.

36. Et dixit Saal: Irruamus super Philisthaeos nocte, et vestramus eos usque dum illucescat mane, nec reliquimus ex eis virum. Dixitque populus: Omne quod bonum videtur in oculis

tuis, fac. Et ait sacerdos: Accedamus huic ad Deum.

37. Et consulit Saul Dominum: Num persequar Philistinim? Si trades eos in manus Israel? Et non respondit ei in die illa.

38. Dixitque Saul: Applicato huic universos angulos populi: et scitote, et videte, per quem acciderit peccatum huic hodie.

39. Vivit Dominus salvator Israel! quia si per Jonatham filium meum factum est, absque retractione morietur. Ad quod nullus contraxit ei de omni populo.

40. Et ait ad universum Israel: Separavi vos in partem unam, et ego cum Jonatha filio meo ero in parte altera. Respondite populus ad Saul: Quod bonum videtur in oculis tuis, fac.

41. Et dixit Saul ad Dominum Deum Israel: Domine Deus Israel, da indicium: quid est quod non responderis servo tuo hodie? Si in me, aut in Jonatha filio meo, est iniquitas tua, da ostensionem; aut si haec iniquitas est in populo tuo, da sanctitatem. Et deprehensus est Jonathas et Saul; populus autem exivit.

42. Et ait Saul: Mittite sortem inter me et inter Jonatham filium meum. Et captus est Jonathas.

43. Dixit autem Saul ad Jonatham: Indica mihi quid feceris, et indicavi ei Jonathas, et ait: Gustans gustavi, in summitate virgæ quæ erat in manu mea, paululum mellis; et ecce ego morior!

44. Et ait Saul: Hæc faciat mihi Deus, et hæc addat, quia morie morieris, Jonathas!

45. Dixitque populus ad Saul: Ergone Jonathas morietur, qui fecit salutem hæc magnam in Israel? Hoc nefas est, vivit Dominus! si ceciderit capillus de capite ejus in terram, quia cum Deo operatus est hodie. Liberavit ergo populus Jonatham, ut non moreretur.

46. Necessitate Saul, nec persecutus est Philistinim; porro Philistinim abiierunt in loca sua.

47. Et Saul, confirmato regno super Israel, pugnavit per circuitum adversum omnes inimicos ejus, contra Moab, et filios Ammon et Edom, et reges Soba, et Philistheos; et quocumque se verterat, superabat.

48. Congregatoque exercitu, percussit

Amalec, et eruit Israel de manu vastatorum ejus.

49. Fuerunt autem filii Saul, Jonathas, et Jessui, et Melchisua; et nomina duarum filiarum ejus, nomen primogenitæ Merob, et nomen minoris Michol.

50. Et nomen uxoris Saul Achinoam, filia Achimais; et nomen principis militum ejus Abner, filius Ner, patrisque Saul;

51. Porro Gis filius pater Saul, et Ner pater Abner, filius Abiel.

52. Erat autem bellum potens adversum Philistheos omnibus diebus Israel. Nam quæcumque viderat Saul virum fortem, et aptum ad prælium, sociavit eum sibi.

CAPUT XV.

Saul misit a Domino ad delendum funditus Amalec; Agag: sorum regem, militumque prædam reservans, inobediens arguitur, commendata obediens; ideoque sociato reprobatas a regno rejicitur; interficitur Agag. Saul reprobatas a Samuele laqueatur.

1. Et dixit Samuel ad Saul: Me misit Dominus ut ungerem te in regem super populum ejus Israel. Nunc ergo audi vocem Domini.

2. Hæc dicit Dominus exercituum: Recensui quæcumque fecit Amalec Israeli, quomodo restitit ei in via cum ascenderet de Ægypto.

3. Nunc ergo vade, et percute Amalec, et demolire universa ejus; non parcas ei, et non concupiscas ex rebus ipsius aliquid; sed interfice a viro usque ad mulierem, et parvulum atque lactentem, bovem et ovem, camelum et asinum.

4. Præcepit itaque Saul populo, et recensuit eos quasi agnos: ducenta milia pedum, et decem milia virorum Juda.

5. Cumque venisset Saul usque ad civitatem Amalec, tetendit insidias in torrente.

6. Dixitque Saul Cinea: Abite, recedite, atque descendite ad Amalec, ne forte involvatur te cum eo: tu enim fecisti misericordiam cum omnibus filiis Israel cum ascenderet de Ægypto. Et recessit Cinea de medio Amalec.

7. Percussitque Saul Amalec, ab Hevila donec venisset ad Sur, quæ est regione Ægypti.

1 Reg. 17, 8.

8. Et apprehendit Agag, regem Amalec, vivum; omne autem vulgus interfecit in ore gladii.

9. Et pepercit Saul et populus Agag, et optimis gregibus ovium et armentorum, et vestibus et ardetibus, et universis quæ pulchra erant, nec voluerunt perdere ea; quidquid vero vile fuit et reprobum, hoc demoliti sunt.

10. Factum est autem verbum Domini ad Samuel, dicens:

11. Posuisti me quod constituerim Saul regem, quia dereliquit me, et verba mea operæ non implevit. Contristatusque est Samuel, et clamavit ad Dominum tota nocte.

12. Cumque de nocte surrexisset Samuel ut iret ad Saul mane, natiatum est Samueli eo quod venisset Saul in Carmelum, et crevisset sibi fornicem triumphalem, et reversus transiisset, desessissetque in Galgala. Venit ergo Samuel ad Saul, et Saul offerebat holocaustum Domino da initiis prædarum quas attulerat ex Amalec.

13. Et cum venisset Samuel ad Saul, dixit ei Saul: Benedictus tu Domino; implevi verbum Domini.

14. Dixitque Samuel: Et quæ est hæc vox gregum, quæ resonat in auribus meis, et armentorum, quem ego audio?

15. Et ait Saul: De Amalec adduxerunt ea; pepercit enim populus melioribus ovibus et armentis, et immolarentur Domino Deo tuo; reliquæ autem sunt.

16. Ait autem Samuel ad Saul: Sine me, et indicabo tibi quæ locatus sit Dominus ad me nocte. Dixitque ei: Loquere.

17. Et ait Samuel: Nonne cum parvulus esses in oculis tuis, captus in tribulibus Israel factus est unigrite te Dominus in regem super Israel?

18. Et misit te Dominus in viam, et ait: Vade, et interfice peccatores Amalec, et pugnabis contra eos usque ad intermedium eorum.

19. Quare ergo non audisti vocem Domini, sed verus ad prædam es, et fecisti malum in oculis Domini?

20. Et ait Saul ad Samuelem: Immo audivi vocem Domini, et ambulavi in via per quam misit me Dominus, et adduxi Agag, regem Amalec, et ambulavi interfeci.

Ecc. 1, 47. Osce 6, 6. Matth. 9, 13 et 12, 17.

21. Tollit autem de præda populus oves et boves, primitias eorum quæ cæsa sunt, ut immolet Domino Deo suo in Galgala.

22. Et ait Samuel: Numquid vult Dominus holocausta et victimas, et non potius ut obediat voci Domini? Melior est enim obedientia quam victimæ, et auscultare magis quam offerre adipem ardetum.

23. Quoniam quasi peccatum ariditatis est, repugnare; et quasi scelus idololatriæ, nolle accrescere. Pro eo ergo quod abiecit sermone Domini, abiecit te Dominus ne sis rex.

24. Dixitque Saul ad Samuelem: Peccavi, quia prævaricatus sum sermone Domini et verba tua, timens populum et obediens voci eorum;

25. Sed nunc porta, quæso, peccatum meum, et revertere mecum ut adorem Dominum.

26. Et ait Samuel ad Saul: Non revertar tecum, quia proficisci sermone Domini, et projecti te Dominus ne sis rex super Israel.

27. Et conversus est Samuel ut abiret: Ille autem apprehendit summitatem pallii ejus, quæ et scissæ est.

28. Et ait ad eum Samuel: Tradidit Dominus regnum Israel tæ, et tradidit illud proximo tuo, meliori te.

29. Porro triumphator in Israel non parcat, et possidens non flectitur; neque enim homo est ut agat penitentiam.

30. At ille ait: Peccavi, sed nunc honoræ me coram senioribus populi mei et coram Israel, et revertere mecum ut adorem Dominum Deum tuum.

31. Reversus ergo Samuel secutus est Saulem; et adoravit Saul Dominum.

32. Dixitque Samuel: Adhucite ad me Agag, regem Amalec. Et oblatus est ei Agag pinguisimus et tremens. Et dixit Agag: Sicine separat amara mors?

33. Et ait Samuel: Sicut fecit absque liberis mulieres gladius tuus, sic absque liberis erit inter mulieres mater tua. Et in frusta concidit eum Samuel coram Domino, in Galgala.

34. Abiit autem Samuel in Ramatha; Saul vero ascendit in domum suam, in Gaba.

35. Et non vidit Samuel ultra Saul usque ad diem mortis suæ; verumtamen

1 Inf. 23, 17.

ingebat Samuel Saulum, quoniam Dominum penititit quod constitutus esset regem super Israel.

CAPUT XVI.

Reprobato Saule, David, inter fratres minimus, in regem agitur; quo ethara pallente coram Saule cum agitarat spiritu malo, ille levius habebat.

4. Dixitque Dominus ad Samuelem : Despuquo tu Inges Saul, cum ego prolecorum cum ne reges super Israel? Imple coram tuam oleo, et veni, ut mittam te ad Isai Bethleheem; providi enim in filiis ejus mihi regem.

5. Et ait Samuel : Quomodo vadam? audit enim Saul, et interficiet me. Et ait Dominus : Vitulum de armento tollam in manu tua, et dices : Ad immolandum Domino veni.

6. Et vocabis Isai ad victimam, et ego ostendam tibi quid facias, et unges quemcumque monstravero tibi.

7. Fecit ergo Saul sicut locutus est ei Dominus, venitque in Bethlehem; et admirati sunt seniores civitatis, occurrentes ei, dixeruntque : Pacificusne est ingressus tuus?

8. Et ait : Pacificus; ad immolandum Domino veni; sanctificamini, et venite mecum ut immolem. Sanctificavit ergo Isai et filios ejus, et vocavit eos ad sacrificium.

9. Cumque ingressi essent, vidit Eliah, et ait : Num coram Domino est christus ejus?

10. Et dixit Dominus ad Samuelem : Ne respicias vultum ejus neque altitudinem stature ejus, quoniam abjeci eum; nec iuxta intuitum hominis ego judico; homo enim videt ea que parent, et Dominus autem intuetur cor.

11. Et vocavit Isai Abinadab, et adduxit eum coram Samuele. Qui dixit : Nec hunc elegi Dominus.

12. Adduxit autem Isai Samma, de quo ait : Etiam hunc non elegi Dominus.

13. Adduxit itaque Isai septem filios suos coram Samuele; et ait Samuel ad Isai : Non elegi Dominus ex istis.

14. Dixitque Samuel ad Isai : Numquid jam completi sunt filii? Qui respondit : Adhuc reliquus est parvulus, et

¹ Ps. 7, 10.

pascit oves. Et ait Samuel ad Isai : Mitte, et adduc eum; nec enim discumbemus pristinam huc ille vestiat.

15. Misit ergo, et adduxit eum. Erat autem rufus, et pulcher aspectu, dexteraque facie; et ait Dominus : Surge, unge eum; ipse est enim.

16. Tullit ergo Samuel cornu olei, et unxit eum in medio fratrum ejus; et directus est spiritus Domini a die illa in David, et deinceps. Surgensque Samuel abiit in Ramatha.

17. Spiritus autem Domini recessit a Saul, et exagitabat eum spiritus nequam, a Domino.

18. Hieruntque servi Saul ad eum : Ecce spiritus Dei malus exagit te.

19. Jubeat dominus noster, et servi tui, qui coram te sunt, quaerent hominem scientem psallere cithara, ut quando arripuerit se spiritus Domini malus, psallat manu sua, et levius feras.

20. Et ait Saul ad servos suos : Provide ergo mihi aliquem bene psallentem; et adducte eum ad me.

21. Et respondens unus de pueris, ait : Ecce vidit filium Isai Bethleheem, scientem psallere, et fortissimum robore, et virum bellicosum, et prudentem in verbis, et virum pulchrum; et Dominus est cum eo.

22. Misit ergo Saul nuntios ad Isai, dicens : Mitte ad me David filium tuum, qui est in pascuis.

23. Tullit itaque Isai asinum plenum panibus, et lacinam vini, et boscum de capris unum, et misit per manum David filii sui Saul.

24. Et venit David ad Saul, et stetit coram eo; et ille dilexit eum nimis, et factus est ejus armiger.

25. Misitque Saul ad Isai, dicens : Stet David in conspectu meo; Invenit enim gratiam in oculis meis.

26. Igitur quandocumque spiritus Domini malus arripiebat Saul, David tollebat citharam, et percutiebat manu sua, et refocillabatur Saul, et levius habebat; recedebat enim ab eo spiritus malus.

CAPUT XVII.

Philistheus contra Israelam ad pugnam congregatis, Goliath giganteum in armis et fortitudine confidentem, sola funda David occidit.

¹ Reg. 7, 8. Pa. 77, 70 et 88, 21. Act. 7, 46 et 13, 32.

dit, prelaqueumque caput, diffusas Philistheus, ad Saulem talis.

1. Congregatis autem Philisthim agmina sua in prelium, convenerunt in Socho Juda, et castrametati sunt inter Socho et Azeca, in finibus Dommin.

2. Porro Saul et filii Israel congregati venerunt in vallem Terebinthi, et dirigerunt aciem ad pugnam contra Philisthim.

3. Et Philisthim stabant super montem ex parte hac, et Israel stabat supra montem ex altera parte; vallisque erat inter eos.

4. Et egressus est vir spurus de castris Philistinorum, nomine Goliath, de Geth, altitudinis sex cubitorum et palmi.

5. Et cassis aerea super caput ejus, et lorica squamata induabatur; porro pondus lorice ejus quinq; millia scilorum aeri erat.

6. Et cecras aereas habebat in cruribus; et clypeus aereus tangebatur humeros ejus.

7. Hastie autem haste ejus erat quasi liciatorum sexcentum; ipsam autem ferum haste ejus sexcentos scilos habebat ferit; et armiger ejus adversum phalangas Israel, et dicebat ei : Quare venisti parati ad prelium? Numquid ego non sum Philistheus, et vos servi Saul?

8. Eligite ex vobis virum, et descendat ad singularum certamen.

9. Si quiverit pugnare mecum, et percusserit me, omnes vobis servi; si autem ego prevaluero, et percussero eum, vos servi eritis, et servietis nobis.

10. Et alebat Philistheus : Ego exprobravi agnitionis Israel hodie : Date mihi virum, et inest mecum singulare certamen.

11. Audiens autem Saul et omnes Israelite sermones Philistheus hujusmodi, stupescant, et metuebant nimis.

12. David autem erat filius viri Ephraim, de quo supra dictum est, de Bethlehem Juda, cui nomen erat Isai, qui habebat octo filios, et erat vir in diebus Saul senex, et grandævus inter viros.

13. Abierunt autem tres filii ejus majores post Saul in prelium; et nomina trium filiorum ejus, qui perierunt ad bellum : Eliab primogenitus, et secundus Abinadab, tertiusque Samma.

¹ 8. ap. 10, 1.

14. David autem erat minimus. Tribus ergo majoribus secutus Saulem.

15. Abiit David, et reversus est a Saul, ut pasceret gregem patris sui in Bethlehem.

16. Proceclerat vero Philisthus mane et resper, et stabat quadraginta diebus. 17. Dixit autem Isai ad David filium suum : Accipe fratribus tuis ephi panem et decem panes istos, et curre in castra ad fratres tuos.

18. Et decem formellas casei has deferos ad tribunum; et fratres tuos visitabis, si recte agant; et cum quibus ordinati sunt, disce.

19. Saul autem, et illi, et omnes filii Israel in valle Terebinthi pugnabant adversum Philisthim.

20. Surrexit itaque David mane, et commendavit gregem custodi; et onustus abiit, sicut preceperat ei Isai. Et venit ad locum Magala, et ad exercitum, qui egressus ad pugnam vociferatus erat in certamine;

21. Direrat enim aciem Israel; sed et Philisthim eis adverso fuerant parati.

22. Derelinquens ergo David vasa que attulerat, sub manu custodis ad sarcinas, ecurrat ad locum certaminis, et interrogat si omnia recte agerentur erga fratres suos.

23. Cumque adhuc ille loqueretur eis, apparuit vir ille spurus ascendens, Goliath nomine, Philistheus, de Geth, de castris Philistinorum; et loquens in hac eadem verba, auditur David.

24. Omnes autem Israelite, cum viderent virum, fugerunt a facie ejus, timentes eum valde.

25. Et dixit unusquisq; in Israel : Non videstis virum hunc qui ascendit? Ad exprobrandum enim Israel ascendit. Virum ergo qui percussisset eum, ditabit rex divitiis magnis, et filiam suam dabit ei, et donum patris ejus faciet absque tribu in Israel.

26. Et ait David ad viros qui stabant secum, dicens : Quid dabitur viro qui percussisset Philistheum hunc, et tulit opprobrium de Israel? Quis enim est hic Philisthus incircumcisus qui exprobravit acies Dei viventis?

27. Releberat autem ei populus eumdem sermonem, dicens : Hec dabitur viro qui percussisset eum.

28. Quod cum audisset Eliab fra er ejus major, loquente eo cum aliis, iratus

est contra David, et ait: Quare venisti, et quare dereliquisti pauculas oves illas in deserto? Ego novi superbiam tuam, et nequitiam cordis tui: quia ut videres prelium, descendisti.

29. Et dixit David: Quid feci? Numquid non verbum est?

30. Et declinavit paululum ab eo ad alium, dixitque eundem sermonem: et respondit ei populus verbum sicut prius.

31. Audita sunt autem verba quæ locutus est David, et annuntiata in conspectu Saul.

32. Ad quem cum fuisset adductus, locutus est ei: Non concidat cor conjugum in eo: ego servus tuus vadam, et pugnabo adversus Philistheum.

33. Et ait Saul ad David: Non vales resistere Philisthæo isti, nec pugnare adversus eum, quia puer es, hic autem vir bellator est ab adolescentia sua.

34. Dixitque David ad Saul: ¹ Pascebat servus tuus patris sui gregem, et veniebat leo vel ursus, et tollebat arietum de medio gregis:

35. Et persequatur eos, et percutiebam, eruebamque de ore eorum; et illi consurgunt adversum me, et apprehendebant mentem eorum, et suffocabam, interficiebamque eos.

36. Nam et leonem et ursum interfeci ego servus tuus; igitur et Philisthus hic iudeicæ civitatis quasi unus est tuis. Nunc vadam et auferam opprobrium populi, quoniam quis est iste Philisthus iniquitatis, qui ausus est maledicere exercitui Dei viventis?

37. Et ait David: Dominus qui eripuit me de manu leonem, et Philisthus hic iudeicæ civitatis de manu Philisthæi hujus. Dixit autem Saul ad David: Vade, et Dominus tecum sit.

38. Et induit Saul David vestimentis suis, et imposuit galeam aream super caput ejus, et vestivit eum lorica.

39. Accinctus ergo David gladio ejus super vestem suam, cepit tentare si armatus posset incedere; non enim habebat consuetudinem. Dixitque David ad Saul: Non possum sic incedere, quia non usum habeo. Et deposuit ea.

40. Et tulit baculum suum, quem semper habebat in manibus, et elegit sibi quinque limpidissimos lapides de torrente, et misit eos in peram pastoralem, quam habebat secum, et fundam

manu tulit; et processit adversum Philistheum.

41. Ibat autem Philistheus incedens, et appropinquans adversum David, et armiger ejus ante eum.

42. Cumque inspexisset Philistheus, et vidisset David, desepit eum; erat enim adolescens, rufus, et pulcher aspectu.

43. Et dixit Philistheus ad David: Numquid ego canis sum, quod tu venis ad me cum baculo? Et malodixit Philistheus David in illis suis:

44. Dixitque ad David: Veni ad me, et dabo carnes tuas volatilibus cæli et bestis terre.

45. Dixit autem David ad Philistheum: Tu venis ad me cum gladio, et hasta, et clypeo; ego autem venio ad te in nomine Domini exercituum, Dei æquissimi Israel, quibus exprobrasti

46. Hodie; et dabit te Dominus in manu mea, et percuciam te, et auferam caput tuum a te; et dabo cadavera castrorum Philisthæi hostes volatilibus cæli et bestis terre, ut sciat omnis terra quia est Deus in Israel.

47. Et noverit universa ecclesia hæc, quia non in gladio nec in hasta salvat Dominus; ipsius enim est bellum, et tradet vos in manus nostras.

48. Cum ergo surrexisset Philistheus, et veniret, et appropinquaret contra David, festinavit David, et curruvit ad pagam ex adverso Philisthæi.

49. Et misit manum suam in peram; tulitque usum lapidem, et funda jecit, et circumdumens percussit Philistheum in fronte; et intus est lapis in fronte ejus, et cecidit in faciem suam super terram.

50. ² Prævaluitque David adversum Philistheum in funda et lapide, percussitque Philistheum interfecit. Cumque gladium non haberet in manu David.

51. Curruvit, et stetit super Philistheum, et tulit gladium ejus, et eduxit eum de vagina sua; et interfecit eum, prædicite caput ejus. Videntes autem Philisthim quod mortuus esset fortissimus eorum, fugerunt.

52. Et consurgentes viri Israel et Juda vociferati sunt, et persecuti sunt Philisthus usque dum venirent in vallem et usque ad portas Accaron; cecideruntque vulnerati de Philisthim in via Saraiam.

et usque ad Goth et usque ad Accaron.

53. Et revertentes filii Israel postquam persecuti fuerant Philisthus, invaserunt castra eorum.

54. Assumens autem David caput Philisthæi, attulit illud in Jerusalem; arma vero ejus posuit in tabernaculo suo.

55. Eo autem tempore, quo viderat Saul David egredientem contra Philistheum, ait ad Abner principem militum: De quo sirvo descendit hic adolescens, Abner? Dixitque Abner: Vivit anima tua, rex, si novi.

56. Et ait rex: Interroga tu cojus filius sit iste puer.

57. Cumque regressus esset David, percussit Philistheum, tulit eum Abner, et introduxit coram Saul, caput Philisthæi habentem in manu.

58. Et ait ad eum Saul: De qua progenie es, o adolescens? Dixitque David: Filius servi tui Isai Bethlehemitæ ego sum.

CAPUT XVIII.

Jonathan David artissimo jungeret fœdere; Saul, audita sui et David comparatione, possidebat illum odit, inde malo spiritus agitata nititur David confingere; et Merob Beeliam, quem erat David pollicitus, tradit alteri; Michol vero junioræ callide maledictis cantum persequitur Philistheorum despondit David in uxorem.

1. Et factum est cum complexisset loqui ad Saul, anima Jonathan congruita est anime David, et dilexit eum Jonathan quasi animam suam.

2. Tulitque eum Saul in die illa, et non concessit ei ut revertetur in domum patris sui.

3. Invenit autem David et Jonathan fœdus diligebat enim eum quasi animam suam.

4. Nam exprohavit se Jonathan tunica qua erat indatus, et dedit eam David et reliqua vestimenta sua, usque ad gladium et arcum suum, et usque ad balteum.

5. Egrediebatur quoque David ad omniam quæcumque misisset eum Saul, et prudeniter se agebat; posuitque eum Saul super viros bellicos, et acceptus erat in oculis universi populi, maximeque in conspectu famularum Saul.

6. Paro cum revertetur percussio

regis in tympanis lætitiæ et in sistris.

7. Et præcinebant mulieres ludentes, atque dicentes: ¹ Percussit Saul mille, et David decem millia.

8. Iratus est Saul nimis, et displic in oculis ejus sermo iste; dixitque: Dederunt David decem millia, et mihi mille dederunt; quid ei superest, nisi solum regnum?

9. Non rectis ergo oculis Saul aspicebat David a die illa et deinceps.

10. Post diem autem aliorum, invasi spiritus Dei malus Saul; et prophetabat in medio domus sue; David autem psalletebat manu sua, sicut per singulos dies; tenebatque Saul lanceam,

11. Et misit eum, putans quod confingere posset David cum pariete; et declinavit David a facie ejus secundo.

12. Et timuit Saul David, eo quod Dominus esset cum eo, et eo recessisset.

13. Amovit ergo eum Saul a se, et fecit eum tribunum super mille viros; et egrediebatur, et intrabat in conspectu populi.

14. In omnibus quoque viis suis David prudenter agebat, et Dominus erat cum eo.

15. Vidit itaque Saul quod prudens esset nimis, et cepit cavere eum.

16. Omnis autem Israel et Juda diligebat David; ipse enim in ingreditur, et egrediebatur ante eos.

17. Dixitque Saul ad David: Ecce filia mea major Merob, ipsam dabo tibi uxorem; inquam modo esto vir fortis, et preclare bella Domini. Saul autem reputabat, dicens: Non sit manus mea in eum, sed sit super eum manus Philisthinorum.

18. Ait autem David ad Saul: Quis ego sum, aut que est vita mea, aut cognitio patris mei in Israel, ut ham gener regis?

19. Factum est autem tempus, cum deberet dari Merob, filia Saul, David, data est Hadrieli Molathite uxori.

20. Dilixit autem David Michol, filia Saul altera; et nuntiatus est Saul et placuit ei.

21. Dixitque Saul: Dabo eam illi, ut fiat ei in scandalum, et sit super eum manus Philisthinorum. Dixitque Saul ad David: In duabus rebus gener meus eris hodie.

¹ Inf. v. 11. Ecdi. 47

¹ Ecdi. 47, 3.

² Ecdi. 47, 4. 1 Mach. 4, 30.

22. Et mandavit Saul servis suis: Loquimini ad David clam me, dicentes: Ecce places regi, et omnes servi ejus diligunt te. Nunc ergo esto gener regis.

23. Et locuti sunt servi Saul in auribus David omnia verba hæc. Et ait David: Num parum videtur vobis generum esse regis? Ego autem sum vir pauper et tenuis.

24. Et renoventur servi Saul, dicentes: Hujuscemodi verba locutus est David.

25. Dixit autem Saul: Sic loquimini ad David: Non habet rex sponsam, necesse, nisi tantum centum præparaverit Philistinorum, ut fiat ultio de inimicis regis. Porro Saul cogitabat tradere David in manus Philistinorum.

26. Cumque renoventur servi ejus David verba que dixorat Saul, placuit sermo in oculis David ut fieret gener regis.

27. Et post paucos dies surgens David abiit cum viris qui sub eo erant; et percussit ex Philistinum ducentos viros, et attulit eorum præputia, et annuntiavit ea regi, ut esset gener ejus. Dedit itaque Saul ei Michol uxorem suam uxorem.

28. Et vidit Saul et intellexit quod Dominus esset cum David. Michol autem, filia Saul, diligebat eum.

29. Et Saul magis cepit timere David; factusque est Saul inimicus David cunctis diebus.

30. Et egressi sunt principes Philistinorum. A principio autem egressionis eorum prudentius se gerebat David quam omnes servi Saul, et celebre factum est nomen ejus nimis.

CAPUT XIX.

Saul Davidem occidere volens, voce Jonathan placatur: quem coram se eucharizantem iterum transigere tentat, et fugientem in dextris Michol in Natioth apud Samuele persequens, post ternos nuntios propulantes etiam ipse propheta.

1. Locutus est autem Saul ad Jonathan filium suum et ad omnes servos suos ut occiderent David. Porro Jonathan, filius Saul, diligebat David valde.

2. Et indicavit Jonathan David, dicens: Querit Saul pater meus occidere te; quapropter observa te, quæso, mane, et inanis clam et abscondaris.

3. Ego autem egredior stabo juxta

patrem meum, in agro uticumque fueris; et ego loquar de te ad patrem meum, et quodcumque videro nuntiabo tibi.

4. Locutus est ergo Jonathan de David bona ad Saul patrem suum, dixitque ad eum: Ne pecces, rex, in servum tuum David, quia non peccavit tibi, et opera ejus bona sunt tibi valde.

5. Et posuit animam suam in manu sua, et percussit Philistinum, et fecit Dominus salutem magnam universis Israel. Vidisti, et lætatus es; quare ergo peccas in sanguine innoxio, interficias David, qui est absque culpa?

6. Quod cum audisset Saul, placatus voce Jonathan juravit: Vivit Dominus! quia non occidetur.

7. Vocavit itaque Jonathan David, et indicavit ei omnia verba hæc, et introduxit Jonathan David ad Saul; et fuit ante eum, sicut fuerat heri et nudius tertius.

8. Motum est autem rursum bellum; et egrossus David pugnavit adversum Philistinum, percussitque eos plaga magna, et fegerunt a facie ejus.

9. Et factus est spiritus Domini malus in Saul. Sedebat autem in domo sua, et tenebat lanceam; porro David psallebat manu sua.

10. Nisi que est Saul configurare David lancea in pariete, et declinavit David a facie Saul; lancea autem, casso vulnere, perclata est in pariete. Et David fugit, et salvatus est nocte illa.

11. Misit ergo Saul satellites suos in domum David ut custodirent eum, et intericerent mane. Quod cum annuntiasset David Michol, uxor sua, dicens: Nisi salvaveris tu nocte hæc, eras mortuus.

12. Deposuit eum per fenestram. Porro ille abiit et aufugit, atque salvatus est.

13. Tulit autem Michol stivam, et posuit cum super lectum, et pellem pilei cum caprarum possit ad caput ejus, et operiit eam vestimentis.

14. Misit autem Saul apparitores qui raperent David; et responsum est quod egrotaret.

15. Rursumque misit Saul nuntios ut viderent David, dicens: Afferte eum ad me in lecto ut occidatur.

16. Cumque venissent nuntii, invenit est simulacrum super lectum, et pellem caprarum ad caput ejus.

17. Dixitque Saul ad Michol: Quare

hic illasisti mihi, et dimidisti inimicum meum ut fugeret? Et respondit Michol ad Saul: Quia ipse locutus est mihi: Dimitte me, alioquin interficiam te.

18. David autem fugiens salvatus est, et venit ad Samuel in Ramatha, et nuntiavit ei omnia que fecerat sibi Saul; et aberant ipse et Samuel, et morati sunt in Natioth.

19. Nuntiatum est autem Saul a discipulis: Ecce David in Natioth in Ramatha.

20. Misit ergo Saul litteros ut raperent David; qui cum viderent curiam prophetarum vaticinantium, et Samuelem stantem super eos, factus est etiam spiritus Domini in illis, et prophetae ceperunt etiam ipsi.

21. Quod cum nuntiatum esset Saul, misit et alios nuntios; prophetae autem et illi. Et rursum misit Saul tertios nuntios, qui et ipsi prophetaerunt. Et iratus iracundia Saul,

22. Abiit etiam ipse in Ramatha, et venit usque ad Cistemam Magnam, quoniam est in Socho, et interrogavit, et dixit: In quo loco sunt Samuel et David? Diciturque est ei: Ecce in Natioth sunt in Ramatha.

23. Et abiit in Natioth in Ramatha; et factus est etiam super eum spiritus Domini, et ambulabat ingrebiens, et prophetah usque dum veniret in Natioth in Ramatha.

24. Et expalluit etiam ipse se vestimentis suis, et prophetavit cum ceteris coram Samuele, et cecidit nodus tota die illa et nocte; unde et exit proverbium: Nunc et Saul inter prophetas?

CAPUT XX.

Jonathan post repetitam cum Davide fedus, ipsum cum patre reconciliare frustra conatur; illum tamen et nuntios ejus triam angularum signo liberat.

1. Fugit autem David de Natioth que est in Ramatha, veniensque locutus est coram Jonathan: Quid fecit que est inimicitias mea, et quod peccatum meum in patrem tuum, quia querit animam meam?

2. Qui dixit ei: Absit, non morieris; neque enim faciat pater meus quidquam grande vel parvum nisi prius indicaverit

¹ Sap. 10, 12.

michi; hunc ergo celavit me pater meus sermonem tantummodo? Nequaquam erit istud.

3. Et juravit rursum David. Et illi ait: Scit profecto pater tuus quia in vestro gratiam in oculis tuis; et dicit: Nescias hoc Jonathan, ne forte tristetur. Quinimo vivit Dominus et vivit anima tua, quia uno tantum (ut ita dicam) gradu ego morsque dividimur.

4. Et ait Jonathan ad David: Omnia cumque dixerit mihi anima tua, faciam tibi.

5. Dixit autem David ad Jonathan: Ecce calcidans sunt crastino, et ego ex more sedere soleo juxta regem ad vesendum; dimitte ergo me ut abscondar in agro usque ad vesperam diei tertii.

6. Si respiciens requisierit me pater tuus, respondebis ei: Rogavit me David ut iret colere in Bethelium civitatem suam, quia victimæ solemnibus ibi sunt universis contribulibus suis.

7. Si dixerit: Bene, pax erit servo tuo; si autem fuerit iratus, scito quia completa est malitia ejus.

8. Fac ergo misericordiam in servum tuum, quia factus Domini me famulum tuum tecum inire fecisti; si autem est iniquitas aliqua in me, tu me interde, et ad patrem tuum ne introducas me.

9. Et ait Jonathan: Absit hoc a te! neque enim heri potest ut, si certe cogitavero completam esse patris mei militiam contra te, non annuntiam tibi.

10. Responditque David ad Jonathan: Quis renoventi mihi si quid forte responderit tibi pater tuus dure de me?

11. Et ait Jonathan ad David: Veni, et egrediamur foras in agrum. Cumque exissent ambo in agrum.

12. Ait Jonathan ad David: Domine Deus Israel, si investigavero sententiam patris mei crastino vel perendie, et aliquid boni fuerit super David, et non statim misero ad te et notum tibi fecero.

13. Hæc faciat Dominus Jonathan, et hæc dabit. Si autem perseveraverit patris mei malitia adversum te, revelabo aurem tuam, et dimittam te in vada in pace, et sit Dominus tecum, scitis fuit cum patre meo.

14. Et si vivero, facies mihi misericordiam Domini; si vero mortuus fuero,

15. Non auferus misericordiam tuam.

a domo mea usque in sempiternum, quando eradicaverit Dominus inimicos David, unumquemque de terra. Auferat Jonatham de domo suo, et requirat Dominus de manu inimicorum David!

16. Pcepit ergo Jonathas fodus cum domo David; et requisivit Dominus de manu inimicorum David.

17. Et addidit Jonathas delectare David, eo quod dilegerit illum; sicut enim animam suam, ita dilegit eum.

18. Dixitque ad eum Jonathas: Cras calenda sunt, et requirere;

19. Requirit enim sessio tua usque perendie. Descendes ergo festinus, et venies in locum ubi collocatus es in die qua operari licet, et sedebis iuxta lapidem cui nomen est Erel.

20. Et ego tres sagittas mittam juxta eum, et jacdam quasi exerceas me ad signum.

21. Mittam quoque et puerum, dicens ei: Vade, et affer mihi sagittas.

22. Si dixero puero: Ecce sagittas intra te sunt, tolle eas; tu veni ad me, quia pax tibi est et nihil est mali, vivit Dominus! Si autem sic locutus fuero puero: Ecce sagittas ultra te sunt; vade in pace, quia dimisit te Dominus.

23. De verbo autem quod locutus sumus ego et tu, sit Dominus inter me et te usque in sempiternum!

24. Absconditus est ergo David in agro; et venerunt calenda, et sedit rex ad comedendum panem.

25. Cumque scidisset rex super cathedram suam, secundum consuetudinem, quae erat juxta parietem, surrexit Jonathas, et sedit Abner et latere Saul, vacuante apparuit locus David.

26. Et non est locutus Saul quidquam in die illa; cogitabat enim quod forte evescisset et in us non esset mundus nec purificatus.

27. Cumque illuxisset dies secunda post calendas, rursus apparuit vacuus locus David. Dixitque Saul ad Jonatham filium suum: Cur non venit filius Isai nec heri nec hodie ad vesendum?

28. Responditque Jonathas Sauli: Rogavit me obnixi ut iret in Bethleem.

29. Et ait: Dimittite me, quoniam sacrificium solenne est in civitate; manus de fratribus meis accersivit me; nunc ergo, si inveni gratiam in oculis tuis, vadam cito, et videbo fratres meos. Ob hanc causam non venit ad mensam regis.

30. Iratus autem Saul adversum Jonatham, dixit ei: Fili mulieris virum altro rapientis! Numquid ignoro qui diligis filium Isai in confusione tuam et in confusione ignominiosae matris tuae?

31. Omnibus enim diebus quibus filius Isai vixerit super terram, non stabilieris tu neque regnum tuum. Inque jam nunc mitte, et adduc eum ad me, quia filius mortis est.

32. Respondens autem Jonathas Sauli patri suo, ait: Quare morietur? Quid fecit?

33. Atque Saul lancum ut percuteret eum. Et intellexit Jonathas quod delinquit esset a patre suo ut interiret David.

34. Surrexit ergo Jonathas a mensa in ira furoribus, et non comedit in die calendarum secunda panem; contristatus est enim super David, eo quod confidisset eum pater suus.

35. Cumque illuxisset mane, venit Jonathas in agrum juxta placitum David, et puer parvulus cum eo.

36. Et ait ad puerum suum ego jacio, et affer mihi sagittas quas ego jacio. Cumque puer curruisset, fecit aliam sagittam trans puerum.

37. Venit itaque puer ad locum Jaculi quod miserat Jonathas; et clamavit Jonathas post tergum pueri, et ait: Ecce tibi est sagitta porro ultra te.

38. Clamavitque iterum Jonathas post tergum pueri, dicens: Festina velociter, ne steteris. Collegit autem puer Jonathas sagittas, et attulit ad dominum suum.

39. Et quid ageretur penitus ignorabat; tantummodo enim Jonathas et David rem novebant.

40. Dedit ergo Jonathas arma sua puero, et dixit ei: Vade, et defer in civitatem.

41. Cumque abisset puer, surrexit David de loco, qui vergebat ad austrum; et, sedens pronus in terram, adoravit tertio et osculatus se abstratum flaverunt pariter, David autem amplius.

42. Dixit ergo Jonathas ad David: Vade in pace; quaecumque Juravimus ambo in nomine Domini, dicentes: Dominus sit inter me et te, et inter semen meum et semen tuum usque in sempiternum!

43. Et surrexit David, et abiit; sed et Jonathas ingressus est civitatem.

CAPUT XXI.

profugus David in Noba, urbem sacerdotalem, fame compulso panes sanctificatos comedit: datus ab Achimelech, praesente ibidem Doeg Iturmo; et Goliath gladio accepto, apud Achis, regem Geth, demeritiam pro timore simulat.

1. Venit autem David in Noba ad Achimelech sacerdotem. Et abstulit Achimelech eo quod venisset David, et dixit ei: Quaro tu solus, et nullus est tecum?

2. Et ait David ad Achimelech sacerdotem: Rex praecipit mihi sermonem, et dixit: Nemo sciat rem propter quam missus es a me, et cujusmodi praeccepta tibi dederim; nam et pueri condixi in illum et illum locum.

3. Nunc ergo si quid habes ad manum, vel quatuor panes, da mihi, aut quidquid inveneris.

4. Et respondens sacerdos ad David, ait illi: Non habeo laicos panes ad manum, sed tantum panem sanctum; si mundi sunt pueri, maxime a mulieribus?

5. Et respondit David sacerdoti, et dixit ei: Equidem si de mulieribus agitur, continemus nos ab heri et nudidierterius, quando egrediebamur, et fuerunt vasa purorum sancta. Porro via hae polluta est, sed et ipsa hodie sanctificabitur in vasis.

6. Dedit ergo ei sacerdos sanctificatum panem; neque enim erat tibi panis nisi tantum panes propositionis qui sublati fuerant a facie Domini ut ponerentur panes calidi.

7. Erat autem tibi vir quidam de servis Saul, in die illa, istus in tabernaculo Domini; et nomen ejus Doeg Iturmus, potentissimus pastorum Saul.

8. Dixit autem David ad Achimelech: Si habes hic ad manum hastam aut gladium? quia gladium meum et arma mea non tuli mecum; sermo enim regis urgebat.

9. Et dixit sacerdos: Ecce hic gladius Goliath Philistinii, quem percussisti in valle Beribithai, est involutus pallio post ephod; si istum vis tollere, tolle, neque enim hic est alius obsequo eo. Et ait David: Non est huic alter similis, da mihi eum.

¹ Matth. 19, 2-4.

40. Surrexit itaque David, et fugit in die illa a facie Saul. Et venit ad Achis, regem Geth.

41. Dixeruntque servi Achis ad eum, cum viderent David: Numquid non iste est David rex terre? Nonne huic cantabant per choros, dicebant: ¹Percussit Saul mille, et David decem millia?

42. Possit autem David sermones istos in corde suo, et extimuit valde a facie Achis, regis Geth.

43. Et immutavit os suum coram eis; et collabebatur inter manus eorum, et impingebat in ostia porte, defluabantque salivae ejus in barbam.

44. Et ait Achis ad servos suos: Vidistis hominem insanum; quare adduxistis eum ad me?

45. An desunt nobis furiosi, quod introduxistis istum ut foreret me presente? Hincne ingredietur domum meam?

CAPUT XXII.

David plurimos ad se in spelunca Odollam suscepit; inde ad regem Moab profugit; unde consilio Gad propheta in terram Juda revertitur. Saul vero omnes sacerdotes Noba, praeter Abiathar, qui ad David coeegit, per Doeg Iturmus jubet interire.

4. Abiit ergo David inde, et fugit in speluncam Odollam. Quod cum audissent fratres ejus et omnis domus patris ejus, descendunt ad eum illuc.

5. Et convenerunt ad eum omnes qui erant in angustia constituti et oppressi: erant alieno et amaro animo; et factus est eorum princeps, fueruntque cum eo quasi quadraginti viri.

6. Et profectus est David inde in Maspha, quae est ad eum, et dixit ad regem Moab: Maneat, oro, pater meus et mater mea vobiscum, donec sciam quid faciat mihi Deus.

7. Et reliquit eos ante faciem regis Moab; manseruntque apud eum cunctis diebus quibus David fuit in presidio.

8. Dixitque Gad propheta ad David: Noli manere in presidio; proficiscere, et vade in terram Juda. Et profectus est David, et venit in salsum Harec.

9. Et audivit Saul quod apparuisset David et viri qui erant cum eo. Saul autem, cum manserit in Gabaa, et esset

² Sep. 18, 7. Rech. 47, 7.

in memore quod est in Rama, hastam manu tenens, cunctique servi ejus circumstantur eum.

11. At ad servos suos qui assistebant ei: Audite nunc, filii Jemini: numquid omnibus vobis dabit filius Isai agros et vineas, et universos vos faciet tribunos et centuriones,

8. Quoniam conjurastis omnes adversum me, et non est qui mihi renuntiet, maxime cum et filius meus fœdus inierit cum filio Isai? Non est qui vicem meam deleat ex vobis, nec qui annuntiet mihi, eo quod suscitaverit filius meus servum meum adversum me, insidiantem mihi usque hodie.

9. Respondens autem Doeg Idumæus, qui assistebat et erat primus inter servos Saul: Vidi, inquit, filium Isai in Nobe, apud Achimelech, filium Achitob, sacerdotem.

10. Qui consuluit pro eo Dominum, et cibaria dedit ei, sed et gladium Goliath Philisthei dedit illi.

11. Misit ergo rex ad ascendentem Achimelech sacerdotem, filium Achitob, et omnem domum patris ejus, sacerdotum, qui erant in Nobe; qui universi venerunt ad regem.

12. Et ait Saul ad Achimelech: Audi, fili Achitob. Qui respondit: Presto sum, domine.

13. Dixitque ad eum Saul: Quare conjurastis adversum me, tu et filius Isai? et didisti ei panes et gladium, et consulisti pro eo Deum ut consurgeret adversum me, insidiator usque hodie permanens?

14. Respondensque Achimelech regi ait: Et quis in omnibus servis tuis, sicut David fidelis, et gener regis, et pergens ad imperium tuum, et gloriosus in domo tua?

15. Num hodie cepi pro eo consensere Deum? Absit hoc a me, ne suspicetur rex adversus servum suum rem iniquam commidi in universa domo patris mei; non enim scripsi servus tuus quidquam super hoc negotio, vel modicum, vel grande.

16. Dixitque rex: Morte morieris, Achimelech, tu et omnis domus patris tui.

17. Et ait rex emissariis qui circumstantur eum: Convertimini, et interficite sacerdotes Domini, nam manus eorum cum David est; scientes quod fecisset, et non indicaverunt mihi.

Nonauerunt autem servi regis extendere manus suas in sacerdotem Domini.

18. Et ait rex ad Doeg: Convertere, tu, et irruere in sacerdotem. Conversusque Doeg Idumæus irruit in sacerdotem, et trucidavit in die illa septingenta quinquaginta viros vestitos ephod lineo.

19. Nobe autem, civitatem sacerdotum, percussit in ore lactis, viros et mulieres, et parvulos et lactentes, bovumque, et asinum, et ovem in ore gladii.

20. Eradens autem unus filius Achimelech, filii Achitob, cujus nomen erat Abiathar, fugit ad David.

21. Et annuntiavit ei quod occidisset Saul sacerdotes Domini.

22. Et ait David ad Abiathar: Sciebam in die illa quod, cum ibi esset Doeg Idumæus, procul dubio annuntiaret Sauli. Ego sum reus omnium animarum patris tui!

23. Mane mecum, ne timeas; si quis quaesierit animam meam, quaeret et animam tuam, mecumque servaberis.

CAPUT XXIII.

Cum David Cellam a Philistheis liberasset, ne in manu Saul a viris Cellæ traderetur, profugus in deserto Ziph proditor a Ziphis; fœderis autem inter David et Jonathan renovato, Saul eum persequitur, sed propter subitum Philisthorum irruptionem liberatur.

1. Et annuntiaverunt David, cœcites: Ecce Philistini oppugnant Cellam, et diripiunt areas.

2. Consultavit ergo David Dominum, dicens: Num vadam, et percussim Philistheos istos? Et ait Dominus ad David: Vade, et percutes Philistheos, et Cellam salvabis.

3. Et dixerunt viri qui erant cum David ad eum: Ecce nos hic in Judæa consistentes timemus; quanto magis si ferimus in Cellam adversum agmina Philistinorum?

4. Rursum ergo David consultat Dominum, qui respondens ait ei: Surge, et vade in Cellam; ego enim tradam Philistheos in manus tuas.

5. Abiit ergo David et viri ejus in Cellam, et pugnavit adversum Philistheos, et abegit iumenta eorum, et percussit eos plaga magna, et salvavit David habitatores Cellæ.

6. Porro eo tempore quo fugiebat

CAPUT XXIII.

Abiathar, filius Achimelech, ad David in Cellam, ephod secum habens descendens.

7. Nuntiavit autem Sauli quod percussisset David in Cellam; et ait Saul: Tradidit eum Deus in manus meas; conclususque est, introgressus urbem in qua portus et seras sunt.

8. Et precepit Saul omni populo ut ad pugnam descenderet in Cellam; et obsideret David et viros ejus.

9. Quod cum David rescisset quia prepararet et Saul clam malum, dixit ad Abiathar sacerdotem: Applica ephod.

10. Et ait David: Domine Deus Israel, audiri famam servus tuus quod disposuit Saul venire in Cellam ut evertat urbem propter mer?

11. Si tradent me viri Cellæ in manus ejus? et si descendet Saul, sicut audivit servus tuus? Domine Deus Israel, indica servo tuo. Et ait Dominus: Descende.

12. Dixitque David: Si tradent me viri Cellæ, et viros qui sunt mecum, in manus Saul? Et dixit Dominus: Tradent.

13. Surrexit ergo David et viri ejus quasi sexcenti, et egressi de Cellæ, huc atque illic vagabantur inagrori; nuntiavitque eis Sauli quod fugisset David de Cellæ, et salvatus esset; quam ob rem dissimulavit exire.

14. Morabatur autem David in deserto in locis frmissimis, mansitque in monte solitudinis Ziph, in monte opaco; quarebat eum tamen Saul cunctis diebus; et non tradidit eum Deus in manus ejus.

15. Et vidit David quod egressus esset Saul ut quaereret animam ejus; porro David erat in deserto Ziph in silva.

16. Et surrexit Jonathan, filius Saul, et abiit ad David in silva, et confortavit manus ejus in Deo, dixitque ei:

17. Ne timeas, neque enim inveniet te manus Saul patris mei; et tu regnabis super Israel, et ego ero tibi secundus; sed et Saul pater meus scit hoc.

18. Percussit ergo uterque fœdus coram Domino; mansitque David in silva, Jonathan autem reversus est in domum suam.

19. Ascenderunt autem Ziphæi ad Saul in Gabaa, dicentes: Noime ecce David latitat apud nos in locis tutissimis silvæ,

in colle Hachila, que est ad dexteram deserti?

20. Nunc ergo, sicut desideravit anima tua ut descenderes, descende; nostrum autem erit ut tradamus eum in manus regis.

21. Dixitque Saul: Benedicite vos a Domino, quia dolistis vicem meam!

22. Abiit ergo, oro, et diligentius preparate et curiosus agite, et considerate locum ubi sit pes ejus vel qui viderit eum ibi; recogitat enim de me quod callide insidietur ei.

23. Considerate et videte omnia latibula ejus in quibus absconditur, et revertimini ad me ad rem certam, ut vadam vobiscum. Quod si etiam in terram se abstruserit, perscrutabor eum in cunicis millibus Juda.

24. At illi surgentes abierunt in Ziph ante Saul. David autem et viri ejus erant in deserto Maon, in campestribus, ad dexteram Jesimon.

25. Ivis ergo Saul et socii ejus ad quaerendum eum; et nuntiatum est David, statimque descendit ad petram, et versabatur in deserto Maon. Quod cum audisset Saul, persecutus est David in deserto Maon.

26. Et ibat Saul ad latus montis ex parte una, David autem et viri ejus erant in latere montis ex parte altera. Porro David desperabat se posse evadere a facio Saul; itaque Saul et viri ejus in modum coronæ cingebant David et viros ejus, ut caperent eos.

27. Et unctus venit ad Saul, dicens: Fœdus, et veni, quoniam infunderet se Philisthim super terram.

28. Reversus est ergo Saul de deserto persequi David, et perxit in occursum Philistinorum. Propter hoc vocaberunt locum illum: Petram-Dividentem.

CAPUT XXIV.

David in spelunca Engaddi latitans eorum clamantis Saul persequantis abscedit, et non occiditur, ipsum liberavit; quare Saul culpam agnoscit, et sciens David regnatum super se, propterea ab ipso juramento de non excindenda Saulis familia, et reconciliatur.

1. Ascendit ergo David inde, et habitavit in locis tutissimis Engaddi.

2. Cumque reversus esset Saul postquam persecutus est Philistheos, nuntiaverunt ei dicentes: Ecce David in deserto est Engaddi.

3. Assumens ergo Saul tria millia electorum virorum ex omni Israel, perrexit ad investigandum David et viros ejus, etiam super abruptissimas petras que solis hilibus pervia sunt.

4. Et venit ad caulas ovium que se offerebant vianti; et creatus ibi spoliata. Cum ingressus est Saul ut purgaret ventrem; porro David et viri ejus in interiori parte speliante latebant.

5. Et dixerunt servi David ad eum: Ecce dies de qualocutus est Dominus ad te: Ego tradam tibi inimicum tuum, ut facias et sicut placuerit in oculis tuis. Surrexit ergo David, et percussit oram chalybeis Saul silenter.

6. Post hæc percussit cor suum David, eo quod abscessisset oram chalybeis Saul.

7. Dixitque ad viros suos: Propitius sit mihi Dominus, ne faciam hanc rem domino meo, christo Domini, ut mistam manum meam in eum, quia christus Domini est!

8. Et conegit David viros suos sermonibus, et non permisit eos ut consurgerent in Saul. Porro Saul, exurgens de spelunca, perrebat cogito illinere.

9. Surrexit autem et David post eum; et egressus de spelunca clamavit post tergum Saul, dicens: Domine mi rex! Et respexit Saul post se; et inclinans se David pronus in terram, adoravit.

10. Dixitque ad Saul: Quare audis verba hominum loquentium? David quærit malum adversum te?

11. Ecce hodie viderunt oculi tui quod tradiderit te Dominus in manu mea in spelunca; et cogitavi ut occiderem te, sed percipit tibi oculum meum; dixi enim: Non extendam manum meam in dominum meum, quia christus Domini est.

12. Quin potius, pater mi, vide, et cognosce oram chalybeis tuæ in manu mea, quoniam, cum præcederem summitatem chalybeis tuæ, nolui extendere manum meam in te. Animadvertite, et vide quoniam non est in manu mea malum neque iniquitas, neque peccavi in te; tu autem insidiaris anime mee ut auferas eam.

13. Judicet Dominus inter me et te, ut ulciscatur me Dominus ex te; manus autem mea non sit in te.

14. Sicut et in proverbio antiquo dicitur: Ab impiis egredietur impietas; manus ergo mea non sit in te.

15. Quem persequeris, rex Israel?

quem persequeris? Canem mortuum persequeris et pulicem unum.

16. Sit Dominus iudex, et judicet inter me et te, et videat, et judicet causam meam, et eruat me de manu tua.

17. Cum autem complesset David loquens sermones Injuscemodum ad Saul, dixit Saul: Numquid vox hæc tua est, fili mi David? Et levavit Saul vocem suam, et levit.

18. Dixitque ad David: Justior tu es quam ego; tu enim tribuisti mihi bona, ego autem reddidi tibi mala.

19. Et tu indicasti hodie que feceris mihi bona, quomodo tradideris me Dominus in manum tuam, et non occideris me.

20. Quis enim, cum invenerit inimicum suum, dimittit eum in via bona? Sed Dominus reddat tibi vicissitudinem hanc pro eo quod hodie operatus es in me.

21. Et nunc, quia scio quod certissime regaturus sis et habiturus in manu tuam regnum Israel,

22. Jura mihi in Domino ne deless nomen meum post me, neque adferas nomen meum de domo patris mei.

23. Et jaravit David Sauli. Abiit ergo Saul in domum suam, et David et viri ejus ascenderunt ad tuliora loca.

CAPUT XXV.

Mortuus Samuel plangitari, David nihil tantum neganti mortem minatus, egregia Abigail oratione placatur, quam, mortuo Nabal, in conabulum accipit, simul et Achisam; Saul vero filium Michol Phaltit tradit.

1. Mortuus est autem Samuel; et congregatus est universus Israel, et plauerunt eum, et sepelierunt eum in domo sua in Ramatha. Consurgensque David descendit in desertum Paraan.

2. Erat autem vir quispiam in solitudine Maon, et possessio ejus in Carmelo, et homo ille magnus nimis; erantque ei oves tria milia et mille capræ. Et accidit ut tenderetur grex ejus in Carmelo.

3. Nomen autem viri illius erat Nabal, et nomen uxoris ejus Abigail; etaque mulier illa prudentissima et speciosa; porro vir ejus durus et pessimus et malitiosus; erat autem de genere Caleb.

1 Inf. 28, 3. Eccli. 49, 23.

4. Cum ergo audisset David in deserto quod tenderet Nabal gregem suum,

5. Misit decem juvenes, et dixit eis: Ascendite in Carmelum, et venietis ad Nabal, et salutabitis eum ex nomine meo pacifice.

6. Et dicitis: Sit fratribus meis et tibi pax, et donati tui pax, et omnibus quæcumque habes sit pax.

7. Audivi quod tenderent pastores tui, qui erant nobiscum in deserto; nunquam eis molesti fuimus, nec aliquando defuit quidquam eis de grege, omni tempore quo fuerunt nobiscum in Carmelo.

8. Interroga pueros tuos, et indicabunt tibi. Nunc ergo inveniant pueri tui gratiam in oculis tuis, in die enim bona venimus; quodcumque invenerit manus tua, da servis tuis et filio tuo David.

9. Cumque venissent pueri David, locuti sunt ad Nabal omnia verba hæc ex nomine David, et siluerunt.

10. Respondens autem Nabal pueris David ait: Quis est David, et quis est filius Isai? Hodie increverunt servi qui fugiunt dominos suos.

11. Tollam ergo panes meos et aquas meas, et carnes pecorum que occidi consoribus meis, et dabo viris quos nescio unde sint!

12. Regressi sunt itaque pueri David per viam suam, et reversi venerunt, et multaverunt ei omnia verba que dixerat.

13. Tunc ait David pueris suis: Accingatur unusquisque gladio suo. Et accincti sunt singuli gladiis suis, accinctusque est et David ense suo, et secuti sunt David quasi quadringenti viri; porro ducenti remanserunt ad sarcinas.

14. Abigail autem, uxor Nabal, novitavit unus de pueris suis, dicens: Ecce David misit nuntios de deserto ut benedicerent domino nostro, et aversatus est eos.

15. Homines isti boni satis fuerunt nobis, et non molesti; nec quidquam aliquando perit omni tempore quo fuimus conversati cum eis in deserto;

16. Pro mirro erant nobis, tam in nocte quam in die, omnibus diebus quibus pavimus apud eos greges.

17. Quam ob rem considera, et recogita quid facias, quoniam completa est malitia adversum virum tuum et adversum domum tuam, et ipso est filius

Belial, ita ut nemo possit ei loqui.

18. Festinavit igitur Abigail, et tulit ducentos panes, et duos utres vini, et quinque artices coctos, et quinque sata polentæ, et centum ligaturas vae passæ, et ducentas massas caricarum, et posuit super asinos,

19. Dixitque pueris suis: Præcedite meos; ego post tergum sequar vos. Viri autem suo Nabal non indicaverunt.

20. Cum ergo ascendisset asinam, et descendere ad radices montis, David et viri ejus descendebant in occursum ejus; quibus et illa occurrit.

21. Et ait David: Vere frustra servavi curia que hujus erant in deserto, et non perit quidquam de cunctis que ad eum pertinebant; et reddidit mihi malum pro bono.

22. Hæc faciat Deus inimicus David, et hæc addat, si reliquero de omnibus que ad ipsum pertinent, usque mane, malignentem ad parietem!

23. Cum autem vidisset Abigail David, festinavit, et descendit de asino, et proccidit coram David super faciem suam, et adoravit super terram,

24. Et cecidit ad pedes ejus, et dixit: In me sit, domine mi, hæc iniquitas! Loquatur, obsecro, ancilla tua in auribus tuis, et auri verba famule tue.

25. Ne ponat, oro, dominus meus rex cor suum super virum istum iniquum Nabal, quoniam secundum nomen suum stultus est, et stultitia est cum eo; ego autem ancilla tua non vidi pueros tuos, domine mi, quos misisti.

26. Nunc ergo, domine mi, vivit Dominus et vivit anima tua, qui prohibuit te ne veniret in sanguinem, et salvavit manum tuam mihi; et nunc fiant sicut Nabal inimicus tui, et qui quærent domino meo malum!

27. Quapropter supplicet benedictionem hæc quam attulit ancilla tua tibi domino meo, et da pueris qui sequuntur te dominum meum.

28. Aufer iniquitatem famule tue; faciens enim facit Dominus tibi domino meo donum fidelem, quia pueris Domini, domine mi, tu prelaris; malitia ergo non invenitur in te omnibus diebus vite tue.

29. Si enim surrexit aliquando homo persequens te, et quærens animam tuam; erit anima domini mei custodita quasi in fasciculo vitæ tuum apud Dominum Deum tuum; porro inimicorum

tuorum anima rotabitur, quasi in impetu et circulo funde.

30. Cum ergo fecerit Dominus tibi domino meo omnia que locutus est homo de te, et constituerit te ducem super Israel.

31. Non erit tibi hoc in singultum, et in scrupulum cordis domini meo, quod effuderis sanguinem innoxium, aut ipse te altius fueris; et cum benedixerit Dominus domino meo, recordaberis ancille tue.

32. Et ait David ad Abigail: Benedictus Dominus Deus Israel, qui misit hodie te in occursum meum; et benedictum es quatum tuum;

33. Et benedicta tu, que prohibuisti me hodie ne irem ad sanguinem, et ulciscerem me manu mea;

34. Alioquin, vivit Dominus Deus Israel, qui prohibuit me ne malum facerem tibi nisi cito venisses in occursum mihi, non remansisset Nabal usque ad locum matutinae misergus ad parietem.

35. Suscepit ergo David de manu ejus omnia que attulerat ei, dixitque ei: Vade pacifice in domum tuam; ecce audivi vocem tuam, et honoravi faciem tuam.

36. Venit autem Abigail ad Nabal, et ecce erat ei convivium in domo ejus, quasi convivium regis, et cor Nabal jucundum; erat enim christus nimis; et non indicavit ei verbum pusillum aut grande usque mane.

37. Dicitur autem, cum digressisset Nabal, indicavit ei uxor sua verbum hoc, et emortuum est cor ejus intrinsecus, et factus est quasi lapsus.

38. Cumque pertransisset decem dies, percussit Dominus Nabal, et mortuus est.

39. Quod cum audivisset David mortuum Nabal, ait: Benedictus Dominus, qui judicavit causam opprobrii me de manu Nabal, et servum suum custodivit a malo, et malitiam Nabal reddidit Dominus in caput ejus! Misit ergo David, et locutus est ad Abigail ut sumeret eam sibi in uxorem.

40. Et venerunt pueri David ad Abigail in Carmelum, et locuti sunt ad eam, dicentes: David misit nos ad te ut accipias te sibi in uxorem.

41. Cum consurgens adorerit prona in terram, et ait: Ecce famula tua sit in ancillam ut lavet pedes servorum domini mei.

42. Et festiviavit, et surrexit Abigail, et ascendit super asinum; et quinque puellas ierunt cum ea, pedissequae ejus; ut secuta est nuncios David; et facta est illi uxor.

43. Sed et Achinoam accepit David de Jezrael; et fuit utraque uxor ejus.

44. Saul autem dedit Michol, filiam suam, uxorem David, Phathi, filio Laia, qui erat de Gallim.

CAPUT XXVI.

David iterum a Ziphis apud Saul profugus, hactenus et scyphum in domo Saul ablatum; quod agnosces Saul capiam factor, advocate David securitatem pollicetur.

1. Et venerunt Ziphel ad Saul in Gabaa, dicentes: Ecce David abconditus est in colle Hachila, que est ex adverso solitudinis.

2. Et surrexit Saul, et descendit in desertum Ziph, et cum eo tria milia virorum de electis Israel, ut quaereret David in deserto Ziph.

3. Et castrametatus est Saul in Gabaa Hachila, que erat ex adverso solitudinis in via; David autem habitabat in deserto. Videns autem quod venisset Saul post exploratores, et didicit quod illic venisset certissime.

4. Misit exploratores, et didicit quod illic venisset certissime.

5. Et surrexit David clam, et venit ad locum ubi erat Saul; cumque vidisset locum in quo dormiebat Saul, et Abner, filium Ner, principis militie ejus, et Saulum dormientem in tentorio, et reliquum vulgus per circuitum ejus.

6. Ait David ad Achimelech, Hethesam, et Abisai, filium Sarvia, fratrem Joab, dicens: Quis descendet mecum ad Saul in castra? Dixitque Abisai: Ego descendam tecum.

7. Venerunt ergo David et Abisai ad locum nocte, et invenerunt Saul jacentem et dormientem in tentorio, et hastam fixam in terra ad caput ejus, Abner autem et populum dormientes in circuitu ejus.

8. Dicitque Abisai ad David: Conclusit Deus in initium tuum hodie in manus tuas; nunc ego perfradam eum lancea in terra, semel, et secundo opus non erit.

9. Et dixit David ad Abisai: Ne interficias eum; quis enim extendet manum suam in christum Domini, et iniquitatis eum; quis enim extendet manum suam in christum Domini, et iniquitatis eum?

10. Et dixit David: Vivit Dominus! quia nisi Dominus percussisset eum, aut dies ejus venerit ut moriatur, aut in praelium descendens perierit.

11. Propitius sit mihi Dominus ne extendam manum meam in christum Domini! Nunc igitur tolle hastam, que est ad caput ejus, et scyphum aquas, et abeamus.

12. Tulit igitur David hastam et scyphum aquas qui erat ad caput Saul, et abierunt; et non erat quisquam qui videret, et intelligeret, et quisquam; sed omnes dormiebant, quia sopor Domini irruerat super eos.

13. Cumque transisset David ex adverso, et stetit in vertice montis de longe, et esset grande intervallum inter eos.

14. Clamavit David ad populum, et ad Abner filium Ner, dicens: Nonne respondebitis, Abner? Et respondens Abner, ait: Quis es tu, qui clamas, et inquietas regem?

15. Et ait David ad Abner: Numquid non vir tu es? et quis alius similis tui in Israel? Quare ergo non custodisti dominum tuum regem? Ingressus est enim unus de turba ut interficeret regem dominum tuum.

16. Non est bonum hoc, quod fecisti. Vivit Dominus! quoniam filii mortis esis vos qui non custodistis dominum vestrum, christum Domini. Nunc ergo vide ubi sit hasta regis, et ubi sit scyphus aquae qui erat ad caput ejus.

17. Cognovit autem Saul vocem David, et dixit: Numquid vox hec tua, fili mi David? Et ait David: Vox mea, domine mi rex.

18. Et ait: Quam ob causam dominus meus persequitur servum suum? Quid feci? aut quod est malum in manu mea?

19. Nunc ergo audi, oro, domine mi rex, verba servi tui: Si Dominus incitavit adversum me, adorator sacrificium; si autem filii hominum, maledicti sunt in conspectu Domini, qui eiecerunt me hodie ut non habitem in hereditate Domini, dicentes: Vade, servi diis alienis.

20. Et nunc non effundatur sanguis meus in terram coram Domino; quia egressus est rex Israel ad quaerit pacem unum, sicut persequitur perdidit in montibus.

21. Et ait Saul: Peccavi; revertere, filii mi David; nequam enim ultra tibi maledicam, ne quod pretiosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie; apparet enim quod stulto egerim, et ignoraverim multa nimis.

22. Et respondens David, ait: Ecce hasta regis: transeat unus de pueris regis, et tollat eam.

23. Dominus autem retribuere unicuique secundum iustitiam suam et fidem; tradidit enim de Dominus hodie in manum meam, et nolui extendere manum meam in christum Domini.

24. Et situr magnificata est anima tua hodie in oculis meis, sit magnificata anima mea in oculis Domini, et liberet me de omni angustia.

25. Ait ergo Saul ad David: Benedictus tu, fili mi David; et quidam faciens facies, et potens poteris. Abiit autem David in viam suam, et reversus est in locum suum.

CAPUT XXVIII.

David inconstans Saulis favore non auctus, apud Achis profugus, a quo urbem Siceleg obtinuit, que ex eo facta est in hereditatem regum Juda, unde plurimas et Amalecitis et vicinis locis agebat praeda, imponens regi Achis.

1. Et ait David in corde suo: Aliquando incidam una die in manus Saul; nonne melius est ut fugiam, et salver in terra Philistinorum, ut desperet Saul, cossetque me quaerere in cunctis finibus Israel? Fugiam ergo manus ejus.

2. Et surrexit David, et abiit ipse, et sexcenti viri cum eo, ad Achis Moab, regem Geth.

3. Et habitavit David cum Achis in Geth, ipse et viri ejus; vir et domus ejus; et David, et duae uxores ejus, Achinoam Jezraelitis, et Abigail uxor Nabal Carmeli.

4. Et nuntiatum est Sauli quod fugisset David in Geth, et non addidit ultra quaerere eum.

5. Dixit autem David ad Achis: Si inveni gratiam in oculis tuis, detur mihi habitus in una urbium regionis hujus ut locutus ibi; cur enim magis servus tuus in civitate regis tecum? 6. Dedit itaque ei Achis in die illa Siceleg; propter quam causam facta est

Sicleg regum Juda usque in diem hanc.

7. Fuit autem numerus dierum quibus habitavit David in regione Philistinorum, quatuor menses.

8. Et ascendit David et viri ejus, et adorant preces de Gessuri et de Gera et de Amalecitis; hi enim populi habitabantur in terra antiquitus, euntesque Sur usque ad terram Aegypti.

9. Et percutebat David omnem terram, nec relinquere viventem virum et mulierem; tollensque oves, et boves, et asinos, et camelos, et vestes, revertebatur; et veniebat ad Achis.

10. Dicebat autem ei Achis: In quem iruisti hodie? Respondedat David: Contra meridiem Jude, et contra meridiem Jerameel, et contra meridiem Gati.

11. Virum et mulierem non vivificavit David, nec adducit in Geth, dicens: Ne forte loquantur adversum nos. Hec fecit David, et hoc erit decretum illi omnibus diebus quibus habitavit in regione Philistinorum.

12. Crediti ergo Achis David, dicens: Multa mala operatus est contra populum suum Israel; erit igitur mihi servus sumpterosus.

CAPUT XXVII.

Philistiim contra Saul armantur, ad quod bellum David pollicetur. Idem regi Achis, Saul, necesse magis, pythionem consulit, suscitari jubens Samuelem, a quo suam sortemque proximam mortem dicitur.

1. Factum est autem in diebus illis, congregaverunt Philistiim agmina sua ut prepararentur ad bellum contra Israel. Dixitque Achis ad David: Sciens nunc scito quoniam mecum egredieris in castris, tu et viri tui.

2. Dixitque David ad Achis: Nunc scies quae facturus est servus tuus. Et ait Achis ad David: Et ego custodem capiti mei ponam te cunctis diebus.

3. Samuel autem mortuus est, planxitque eum omnis Israel, et sepelirent eum in Ramatha urbe suae; et Saul abstulit magos et ariolos de terra.

4. Congregatique sunt Philistiim, et venerunt, et castrametati sunt in Su-

nam. Congregavit autem et Saul universum Israel, et venit in Gelboe.

5. Et vidit Saul castra Philistinim, et timuit, et exparit cor ejus nimis.

6. Consultavitque Dominum; et non respondit ei, neque per somnia, neque per sacerdotes, neque per prophetas.

7. Dixitque Saul servis suis: Quare mihi mulierem habentem pythionem, et vadam ad eam, et sciscitabo per illam. Et dixerunt servi ejus ad eum: Est mulier pythionem habens in Endor.

8. Mutavit ergo habitum suum, vestitusque est albis vestimentis, et alius ipse, et duo viri cum eo, veneruntque ad mulierem nocte, et ait illi: Divina mihi in pythone, et suscita mihi quem dixeris tibi.

9. Et ait mulier ad eum: Ecce tu nosti quanta fecerit Saul, et quomodo eraserit magos et ariolos de terra; quare ergo insidiaris animae meae ut occidas?

10. Et juravit ei Saul in Domino, dicens: Vivit Dominus! quia non eveniet tibi quidquam mali propter hanc rem.

11. Dixitque ei mulier: Quem suscitabo tibi? Qui ait: Samuelem mihi suscita.

12. Cum autem vidisset mulier Samuelem, exclamavit voce magna et dixit ad Saul: Quare imposuisti mihi tu et enim Saul.

13. Dixitque ei rex: Noli timere. Quid vidisti? Et ait mulier ad Saul: Deos vidi ascendentes de terra.

14. Dixitque ei: Qualis est forma ejus? Quae ait: Vir senex ascendit, et ipse amictus est pallio. Et intellexit Saul quod Samuel esset, et inclinavit se super faciem suam in terra, et adoravit.

15. Dixit autem Samuel ad Saul: Quare inquietasti me ut suscitarem? Et ait Saul: Corroctor nimis; siquidem Philistiim pugnant adversum me, et Deus recessit a me, et exaudire me noluisti, neque in manu prophetarum, neque per somnia; vocavi ergo te ut ostenderes mihi quid facerem.

16. Et ait Samuel: Quid interrogas me, cum Dominus recesserit a te, et transierit ad emolam tuam?

17. Faciet enim tibi Dominus sicut locutus est in manu mea, et scindet

regnum tuum de manu tua, et dabit illud proximo tuo David.

18. Quia non obedisti voci Domini, neque fecisti iram furoris ejus in Amalec; idcirco quod patris fecit tibi Dominus hostis.

19. Et dabit Dominus etiam Israel tecum in manus Philistinim; cras autem tu et filii tui cum eris, sed et castra Israel tradet Dominus in manus Philistinim.

20. Stantique Saul cecidit prostratus in terram; extimuerunt enim verba Samuclis, et robur non erat in eo, quia non comederat panem tade illa.

21. Ingressa est itaque mulier illa ad Saul, conturbatus enim erat valde, dixitque ad eum: Ecce obedivi ancillae tuae voci tuae, et posui animam meam in manu mea, et audivi sermones tuos quos locutus es ad me;

22. Nunc igitur audi et tu vocem ancillae tuae, et ponam coram te buccellam panis, ut comedens convalescas, et possis hoc agere.

23. Qui respondit, et ait: Non comedam. Coegerunt autem eum servi sui et mulier, et tandem, audita voce eorum, surrexit de terra, et sedit super lectum.

24. Mulier autem illa habebat vitulum pasculum in domo, et festinavit et occidit eum; tollensque farinam miscuit eum, et coxit azyma.

25. Et posuit ante Saul et ante servos ejus. Qui cum comidissent surrexerunt, et ambulaverunt per totam noctem illam.

CAPUT XXIX.

David cum Philistiis adversus Israel profectus, remittit, quia molestabant principes in in praesidio ipsas foret adversarias, jubeturque in Sicleg reverti.

1. Congregata sunt ergo Philistiim universa agmina in Aphae; sed et Israel castrametatus est super fontem qui erat in Jezrael.

2. Et satrapae quidem Philistiim incedebant in centuriis et millibus; David autem et viri ejus erant in novissimo agmine cum Achis.

3. Disserantque principes Philistiim ad Achis: Quid sibi volunt Hebraei isti? Et ait Achis ad principes Philistiim: Num ignoratis David, qui fuit servus

Saul, regis Israel, et est apud me multis diebus vel annis, et non inveni in eo quiddam ex die quae transiit ad me usque ad diem hanc?

4. Israel sunt autem adversus eum principes Philistinim, et dixerunt ei: Revertatur vir iste, et sedeat in loco suo in quo constituit eum, et non descendat nobiscum in prelium, non fiat nobis adversarius cum preliari cooperimus; quomodo enim alter poterit placere duobus? Responditque David: Quae vis est tibi? Nonne iste est David qui cantabat in choris dicens: Percussit Saul in millibus suis, et David in decem millibus suis?

5. Vocavit ergo Achis David, et ait ei: Viri Domini! quia rectus es tu et bonus in conspectu meo; et exitus tuus et introitus tuus mecum est in castris; et non inveni in te quiddam mali ex die quae venisti ad me usque in diem hanc; sed satrapis non places;

7. Revertare ergo, et vade in pace, et non offendas oculos satraparum Philistinim.

8. Dixitque David ad Achis: Quid enim feci, et quid investi in me servo tuo a die qua fui in conspectu tuo usque in diem hanc, ut non veniam et pugnem contra inimicos domini mei regis?

9. Respondens autem Achis locutus est ad David: Scio quia bonus es tu in oculis meis, sicut angelus Dei; sed principes Philistinorum dixerunt: Non ascendet nobiscum in prelium.

10. Igitur consurge mane, tu, et servi domini tui qui venerunt tecum; et cum de nocte surreveritis, et coeperit diluocescere, pergit.

11. Surrexit itaque de nocte David ipse et viri ejus ut proficerentur mase, et revertentur ad terram Philistinim; Philistiim autem ascenderunt in Jezrael.

CAPUT XXX.

Absente cum suis Davide, Amalecitis Sicleg incendit ablata praeda, quae David persequens occidit, recepta praeda, quam sui quae sociis ex sequo divisit, etiam iam qui a sarcinis lassus remanserant.

1. Camque venissent David et viri ejus in Sicleg die tertia, Amalecites impetum fecerant ex parte australi in Sic-

¹ Sup. 25, 1. Eccl. 48, 23.

² Lev. 20, 27. Dent. 18, 11. Act. 16, 16.

³ Eccl. 48, 23.

¹ Par. 12, 19.

² Par. 12, 20.

leg; et percusserant Siceleg, et succederant cum igni.

2. Et captivus duxerant mulieres ex ea, a minimo usque ad maximum; et non interfecerunt quemquam; sed secum duxerant; et purgabant itinere suo.

3. Cum ergo venissent David et viri ejus ad civitatem, et invenissent eam succensam igni, et uxores suas et filios suos et filios ductos esse captivos.

4. Levarunt David et populus qui erat cum eo voces suas, et plaxerunt donec defluerint in eis lacrymarum.

5. Siquidem et duas uxores David captivae fuerant, Achinoam Jezraelites, et Abigail, uxor Nabal Carmeli.

6. Et contristatus est David valde, volebat enim eum populus lapidare, quia amara erat anima omniscisque viri super filios suos et filias; confortatus est autem David in Domino Deo suo.

7. Et ait ad Abiathar sacerdotem, filium Achimelech: Applicata ad me ephod. Et applicavit Abiathar ephod ad David.

8. Et consultit David Dominum, dicens: Persequar latrunculos hos, et comprehendam eos an non? Dixitque ei Dominus: Persequere, absque dubio enim comprehendes eos, et excuties praedam.

9. Abiit ergo David ipse et sexcenti viri qui erant cum eo, et venerunt usque ad torrentem Besor; et lassii quidam subsisterunt.

10. Percussit autem David ipse et quadringenti viri; subsisterunt enim ducenti, qui lassii transire non poterant torrentem Besor.

11. Et invenerunt virum aegyptium in agro, et adduxerunt eum ad David; dederuntque ei panem ut comederet et biberet aquam.

12. Sed et fragmen massae carbonum et duas ligaturas vine passar. Quae cum comedisset, reversus est spiritus ejus et refocillatus est; non enim comederat panem neque biberat aquam tribus diebus et tribus noctibus.

13. Dixit itaque ei David: Cujus es tu? vel unde? et quo pergis? Qui ait: Puer aegyptius ego sum, servus viri amalechite; dereliqui autem me dominus meus, quia egrotare coepi nudiustertius.

14. Siquidem non erupimus ad australem plagam Cerethi et contra Iaphan et ad meridiem Galeb, et Siceleg succendimus igni.

15. Dixitque ei David: Potes me docere ad cuneum istum? Qui ait: Jam mihi per Deum quod non occidas me, et non tradas me in manus domini mei, et ego ducam te ad cuneum istum. Et juravit ei David.

16. Qui cum dixisset cum, ecce illi discumbent super faciem universae terrae, comedentes et bibentes, et quasi festum celebrantes diem pro caecae praeda et spoliis quae ceperat de terra Philisthim et de terra Juda.

17. Et percussit eos David a vespere usque ad vesperam alterius diei, et non reliquit eis quicum nisi quadringenti viri adolescentes, qui ascenderant camelos et fugerant.

18. Erunt ergo David omnia quae tulit Amalechitae, et duas uxores suas eruit.

19. Nec defuit quidem a parvo usque ad maximum, tam de filiis quam de filiabus et de spoliis, et quaecumque raperaerant omnia rediit David.

20. Et tulit universos greges et arma, et minavit autem faciem suam; dixeruntque: Haec est praeda David.

21. Venit autem David ad ducentos viros qui lassii subsisterant nec seque poterant David, et residere eos jussit in torrente Besor; qui egressi sunt obviam David et populo qui erat cum eo.

22. Respondensque omnis vir pessimus et iniquus de viris qui erant cum David, dixit: Quia non venerunt nobiscum, non dabimus eis quiddam de praeda quam erimus, sed sudicium unicuique uxore sua et filii; quos cum acceperint, recedant.

23. Dixit autem David: Non sit facietis, fratres mei, de his quae tradidit nobis Dominus, et custodivit nos, et dedit latrunculos, qui eraperant adversum nos, in manus nostras;

24. Nec audiet vos quisquam super sermone hoc; aqua enim pura erit descendens ad praedium et remanens ad sarcinas, et similiter dividenti.

25. Et factum est hoc ex die illa, et doineops constitutum et praeditum, et quasi lex in Israel usque in diem hanc.

26. Venit ergo David in Siceleg, et misit dona de praeda senioribus Juda proximis suis, dicens: Accipite benedictionem de praeda hostium Domini.

27. His qui erant in Bethel, et qui in Ramoth ad meridiem, et qui in Jether,

28. Et qui in Aroer, et qui in Sephatha, et qui in Bethano.

29. Et qui in Bethel, et qui in urbibus Jerameel, et qui in urbibus Coni,

30. Et qui in Arama, et qui in lacu Asan, et qui in Athach,

31. Et qui in Hebron, et reliquos qui erant in his locis in quibus commemoratus fuerat David ipse et viri ejus.

CAPUT XXXI.

Saulis cum filiis in pugna cecit corpus, truncato capite, in muro Bethsan suspenditur, armaque ejus in templo Astaroth; viri autem Jabes ablata Saul ac filiorum ejus corpora juxta Jabes sepeliverunt.

1. Philisthim autem pugnabant adversum Israel; et fugerunt viri Israel ante faciem Philisthim, et ceciderunt interfecit in monte Gelboe.

2. Irrueruntque Philisthim in Saul et in filios ejus, et percusserunt Jonathan, et Ahinadab, et Melchisua, filios Saul.

3. Totumque pondus praeli versum est in Saul; et conceciti sunt eum viri sagittarii; et vulneratus est vehementer a sagittariis.

4. Dixitque Saul ad armigeram suam: Evagina gladium tuum, et percutito me, ne forte veniant incircumcisi isti, et interficiant me illudentes mihi. Et polivit armiger ejus; fuerat enim nimio terrore perterritus. Arripit itaque Saul gladium, et irruit super eum.

1 Par. 10, 2-3.

5. Quod cum vidisset armiger ejus, videlicet quod mortuus esset Saul, irruit etiam ipse super gladium suum, et mortuus est cum eo.

6. Mortuus est ergo Saul, et tres filii ejus, et armiger illius, et universi viri ejus in die illa perierunt.

7. Videntes autem viri Israel qui erant trans vallem et trans Jordanem quod fugissent viri israelitae et quod mortuus esset Saul et filii ejus, reliquerunt civitates suas, et fugerunt; veneruntque Philisthim, et habitaverunt ibi.

8. Facta autem die altera venerunt Philisthim ut spoliarent interfecit, et inveniunt Saul et tres filios ejus jacentes in monte Gelboe.

9. Et praeciderunt caput Saul, et spoliaverunt eum armis; et miserunt in terram Philistinorum per circuitum ut amonitarentur in templo idolorum et in populo.

10. Et posuerunt arma ejus in templo Astaroth; corpus vero ejus suspendiderunt in muro Bethsan.

11. Quod cum audissent habitatores Jabes-Galaad quaecumque fecerant Philisthim Saul,

12. Surrexerunt omnes viri fortissimi, et ambulaverunt nocte nocte, et tulerunt cadaver Saul et cadavera filiorum ejus de muro Bethsan, veneruntque Jabes-Galaad, et combusserunt eis ibi.

13. Et tulerunt aera sororum, et sepelierunt in memoriae Jabes, et jejunaverunt septem diebus.

1 Par. 10, 4.

LIBER SECUNDUS SAMUELIS

QUEM NOS SECUNDUM REGUM DICIMUS.

CAPUT I.

David, occiso nuntio, qui a se Saulem occisum esse dicebat, scisis vestibus, defuit eum cum ceteris occisis, jejunans ac precipiens ut filios Juda docerent Arcum.

1. Factum est autem, postquam mor-

tuus est Saul, ut David revertiretur a caede Amalec, et maneret in Siceleg duos dies.

2. In die autem tertio apparuit homo veniens de castris Saul, vestis conscisae, et pulvere conspersus caput; et ut venit ad David, cecidit super faciem suam et adoravit.